

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: С. Горова, О. Пестрецова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 83
(10 листопада 2011 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	14
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	22
ПОЛІТИКА	37
ЕКОНОМІКА.....	40

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Договір про зону вільної торгівлі з країнами СНД передано на ратифікацію у Верховну Раду

Відповідний законопроект ухвалено на засіданні уряду 9 листопада, повідомляє прес-служба Мінекономрозвитку.

Створення зони вільної торгівлі в рамках СНД та її подальше функціонування є першочерговим завданням держав-учасниць СНД і передбачено Стратегією економічного розвитку СНД на період до 2020 р., затвердженою Рішенням Ради глав урядів СНД від 14 листопада 2008 р.

У міністерстві заявили, що «у Договорі про зону вільної торгівлі державами-учасницями переговорного процесу враховані пропозиції України, які дають можливість більш ефективно захистити національні економічні інтереси, зокрема, при застосуванні захисних заходів».

У результаті проведених розрахунків міністерства в розрізі основних видів економічної діяльності після набрання чинності Договором про зону вільної торгівлі держав-учасниць СНД можна очікувати на додаткове зростання обсягів випуску окремих видів продукції.

У цілому по економіці після набрання чинності Договором про зону вільної торгівлі СНД очікується позитивний вплив на рівні близько 3–3,5 % обсягу випуску в цілому, ВВП – на рівні 2,5 %.

Таким чином, вважають у міністерстві, виходячи з вищенаведеного, приріст лише одного інтегрального показника – валового внутрішнього продукту становитиме близько 37,5 млрд грн.

«Додатковий приріст доходів Державного бюджету може становити близько 9,4 млрд грн на рік», – заявили в прес-службі відомства.

Як відомо, керівники урядів країн СНД підписали Договір про зону вільної торгівлі в рамках Співдружності ще 18 жовтня. Опозиція весь цей час вимагала оприлюднення угоди (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2011. – 9.11).

МВФ дасть оцінку ефективності співробітництва з Україною

Українське питання винесено на порядок денний засідання ради директорів Міжнародного валютного фонду у п'ятницю, 11 листопада. Про це йдеться в повідомленні МВФ.

Директори Міжнародного валютного фонду дадуть оцінку ефективності програми stand by, відкритої для України у 2008 р.

Як повідомлялося, Україна не змогла домовитися з Міжнародним валютним фондом про перегляд програми співробітництва і виділення нового траншу кредиту, поки не узгоджено питання стосовно зниження ціни на газ із Росією.

Зокрема, МВФ наполягав на одномоментному підвищенні тарифів на газ для населення на 30 % і для теплокомуненерго на – 60 %. Однак у Кабінеті Міністрів України розраховують на успішний результат газових переговорів з Росією, і тому поки що не йдуть на зміну тарифів.

Нагадаємо, місія Фонду завершила роботу в Києві наприкінці жовтня, однак не зробила позитивної заяви про завершення перегляду програми (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.11*).

Офіційний візит Голови Верховної Ради В. Литвина до Російської Федерації

9 листопада Голова Верховної Ради України В. Литвин перебував з офіційним візитом у м. Санкт-Петербург (Російська Федерація) для участі в заходах Міжпарламентської асамблеї країн-учасниць СНД.

Голова Верховної Ради України взяв участь у засіданні Ради МПА СНД, під час якого Голова Ради Федерації Федеральних зборів Російської Федерації В. Матвієнко була одногосно обрана Головою Ради МПА СНД.

Під час засідання було обговорено 20 питань, серед яких: про хід реалізації плану заходів, присвячених 20-річчю СНД та МПА; про хід ратифікації та виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набуття чинності міждержавними угодами, прийнятими Радою керівників держав, Радою голів урядів та Економічною радою СНД; про план роботи МПА на 2012 р. та інші.

Також спікер українського парламенту взяв участь у зустрічі голів парламентів держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав.

Програмою візиту також був передбачений ряд двосторонніх зустрічей. Зокрема, відбулися зустрічі В. Литвина з Головою Жогорку Кенеш (Парламент) Киргизької Республіки А. Келдибековим, Головою Сенату Парламенту Республіки Казахстан К. Мамі, Головою Міллі Меджлісу Азербайджанської Республіки О. Асадовим, Головою Державної Думи Федеральних зборів Російської Федерації Б. Гризловим, з Головою Ради Федерації Федеральних зборів Російської Федерації В. Матвієнко

Під час зустрічі з Б. Гризловим зазначалося, що завдяки ефективному і конструктивному діалогу на вищому рівні, активним міжпарламентським контактам, а також системній роботі Українсько-російської міждержавної комісії міждержавні взаємини виведено на якісно новий рівень.

Сторони наголосили на необхідності відновлення практики проведення спільних засідань профільних комітетів парламентів України і Росії та обміну візитами представників парламентських груп дружби. В. Литвин також висловився за вдосконалення співпраці парламентаріїв наших держав під час проведення міжнародних парламентських форумів.

Голова Верховної Ради зазначив, що український парламент зацікавлений в організації чергового засідання Міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України і Федеральних зборів Російської

Федерації із залученням представників місцевих органів влади України та Росії.

В. Литвин також сказав, що українська Сторона готова направити спостерігачів на парламентські вибори в Росії.

Торкаючись двосторонньої співпраці в економічній сфері, Голова Верховної Ради високо оцінив її нинішній рівень, наголосивши при цьому на важливості активізації спільної роботи з удосконалення торгового режиму. В. Литвин повідомив, що нині в Українській державі проводиться серйозний аналіз питання щодо того, наскільки вигідна Україні співпраця з Митним союзом на принципах Всесвітньої торговельної організації. При цьому він зазначив, що Україна виходить з необхідності напрацювання такої моделі взаємодії, яка б враховувала національні інтереси як Української держави, так і країн-членів цього інтеграційного об'єднання.

Голова Верховної Ради також підкреслив важливість подальшої роботи з поглиблення і розширення міжрегіональної двосторонньої співпраці. У цьому контексті він висловився за залучення до цього напрямку співробітництва представників місцевих представницьких органів України і Росії, запропонувавши проводити на регіональному рівні презентації економічного та інвестиційного потенціалу, обговорення проектів двосторонніх документів.

Під час зустрічі В. Литвина з Головою Ради Федерації Федеральних зборів Російської Федерації В. Матвієнко, серед іншого, було обговорено питання щодо її візиту до Києва, який заплановано здійснити наприкінці листопада поточного року (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Яким буде формат майбутніх виборів

Майбутні парламентські вибори вже не за горами, а виборча реформа, що, в ідеалі, покликана встановити чіткі і прозорі правила гри, м'яко кажучи, «сира». Фактично країна мала цілий ряд тематичних законопроектів: запропонований владою (один, наприклад, аналізувався Венеціанською комісією, другий, для «внутрішнього вжитку» – поданий на розгляд ВР), та альтернативні – внесені парламентською опозицією.

Ситуація, що склалася навколо виборчої законотворчості, не влаштувала, здавалося, нікого. Врешті, на підтримку критиків прозвучав навіть голос із президентської адміністрації: радник Президента, керівник головного управління з питань конституційно-правової модернізації АП М. Ставнійчук заявила, що якщо закон про вибори буде прийнято в нинішньому вигляді, глава держави його ветоє. Окрім цього, Захід наполягав на необхідності досягнення консенсусу політичних сил в Україні. Наскільки

такий сценарій реалістичний, сказати важко: відповідних прецедентів у вітчизняній політичній історії аж надто мало, але перший крок у цьому напрямі політики зробили: на початку листопада Верховна Рада створила Тимчасову спеціальну комісію з доопрацювання законопроекту про вибори народних депутатів на чолі з Р. Князевичем, до якої увійшли тринадцять нардепів з різних фракцій.

Комісія повинна до 17 листопада внести на розгляд парламенту доопрацьовані законопроекти «Про вибори народних депутатів». Інакше, за словами Голови Верховної Ради В. Литвина, парламент розглядатиме всі законопроекти, які доведеться направити на повторне перше читання.

Лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов прогнозує, що закон про вибори народних депутатів буде прийнято ще в цьому році. Він наголосив: «Я думаю, що ми повинні в грудні місяці прийняти цей закон, тому що ми повинні всім політичним силам сказати, що у вас є ще достатній проміжок часу, ось закон, і ви можете всі в однакових умовах підготуватися до виборів».

Проте, навіть якщо парламентарям вдасться вкластися у графік, часу на підготовку до виборів за новими правилами все одно залишиться обмаль. «На жаль, – наголошує заступник голови Центральної виборчої комісії України А. Магера, – законодавство України, Конституція, Регламент ВРУ не обмежують у часі можливість змінювати виборче законодавство – його можна змінювати впритул до початку виборчої кампанії». Зрозуміло, що зміни виборчих правил гри нашвидкуруч – не найкращий спосіб гарантувати якість майбутніх виборів.

При цьому не варто забувати, що компроміс, результатом якого повинен стати якісний закон про вибори – справа майбутнього і парламентська комісія ще має досягнути консенсусу з цілої низки гострих питань.

Найбільш проблемним обіцяє бути принципове питання виборчої системи (а представники парламентської більшості наполягають, нагадаємо, на змішаній – мажоритарно-пропорційній у форматі 50/50). Як наголошує народний депутат від ПР В. Лук'янов, саме ця система створює можливість для оновлення складу парламенту за рахунок мажоритарних кандидатів, які можуть висуватися як політичними партіями, так і бути незалежними. «Представники політикуму ставляться до цього закону в залежності від своїх шансів бути обраними при прямому контакті. При пропорційній системі зв'язок депутатів з виборцями практично припиняється. Але є в ній і плюси – це присутність елемента політичної відповідальності, політичні сили зберігають своє обличчя, як би не змінювався список. Переходячи на змішану систему, ми залишаємо і елемент політичної відповідальності, і відкриваємо двері молодим політикам, щоб вони могли увійти в парламент і внести конструктивні конкуруючі ідеї, програми, напрями розвитку суспільства», – наголошує політик.

Голова Комітету Верховної ради України з питань правосуддя, народний депутат С. Ківалов підкреслює, що змішана виборча система, як і будь-яка інша, може бути обрана Україною, при цьому аж ніяк не є вітчизняним

винаходом. Вона застосовувалась на виборах до Бундестагу, нижньої палати парламенту Федеративної Республіки Німеччина, одного із членів-засновників Ради Європи, застосовується у Великобританії, іншого члена цієї організації, застосовувалася також в Італії та Угорщини – а все це розвинені демократії з сильними традиціями захисту виборчих прав, – нагадує С. Ківалов. Проте саме ідея змішаної виборчої системи зустрічає чи не найбільше нарікань. Проти переходу на змішану виборчу систему, передбаченого законопроектом, розробленим парламентською більшістю, категорично заперечують у опозиції. Так, за словами лідера фракції БЮТ І. Кириленка, якщо вибори до Верховної Ради пройдуть за проектом більшості, то опозиція до парламенту не потрапить взагалі. «Після цього абсолютно зрозуміло буде, що ця Верховна Рада приречена. І тоді повинні бути дострокові парламентські вибори, оскільки це не парламент, в якому опозиції немає, до якої не просто не прислухаються, а ігнорують її», – зазначив І. Кириленко. При цьому і Комітет виборців України вважає, що мажоритарно-пропорційна виборча система при її застосуванні в реаліях української політики спотворює волевиявлення виборців.

У свою чергу, Венеціанська комісія порекомендувала Україні замість переходу до змішаної системи виборів ввести пропорційну з відкритими регіональними списками: на думку західних експертів, в українських умовах відновлення змішаної системи може призвести до зловживань, а односторонні зміни в закон про вибори на користь більшості підірвуть довіру виборців.

Секретар Венеціанської комісії Т. Маркерт наголошує: «У Європі діє безліч різних виборчих систем. Ми ж, даючи рекомендації, керуємося двома міркуваннями. По-перше, якщо ви змінюєте чинну виборчу систему, рішення про її вибір має ґрунтуватися на широкому політичному консенсусі. Це не повинно бути одностороннім рішенням чинної більшості, що хоче зміцнити і зберегти свою владу. По-друге, ми рекомендуємо систему відкритих списків, беручи до уваги досвід попередніх кампаній в Україні, особливо виборів 2002 р., після яких стало очевидно, що змішана система працює досить погано. Потім система змінилася, вибори були вільними і чесними, але, з іншого боку, пропорційна система звела до мінімуму зв'язок депутатів з виборчими округами. Виходом у цій ситуації, на наш погляд, є введення регіональної пропорційної системи, тобто відкритих списків. І це підтримує не тільки ВК, але і парламентська асамблея Ради Європи».

У подібному ключі висловлюються і американські експерти. «Змінювати виборчі закони в демократіях – це не обов'язково табу, але це треба робити дуже обережно, і робити це так, щоб весь політичний спектр країни був залучений у цьому процесі. Виринають проблеми, коли партія, яка здобула більшість, починає переписувати закони на свою користь. Є підстави для тривоги щодо цього законопроекту. Якщо глянути на весь цей процес, то він виглядає як спроба Партії регіонів зацементувати свою позицію в українському парламенті», – відзначає колишній посол США в Україні, аналітик Інституту Брукінгза С. Пайфер.

В принципі найкращим варіантом для України більшість експертів називають пропорційну виборчу систему з відкритими регіональними списками. «Перевагою такої системи є внутріпартійна конкуренція, а відкриті регіональні списки мінімізують вплив лідерів політичних сил усуваючи політичну корупцію. Окрім того, це дає міцну прив'язку кандидата до виборця. За такої системи політична боротьба складніша, адже треба вести і партійну виборчу кампанію і свою особисту, конкуруючи із своїми однопартійцями», – наголошує експерт Венеціанської комісії Є. Радченко.

При цьому голова Ради лабораторії законодавчих ініціатив І. Когут підкреслює, що «система виборів, за великим рахунком, істотного значення не має. «Усі говорять про європейські стандарти, – підкреслює він. – Це означає тільки те, що вибори повинні бути вільними і чесними. В Україні ж існує проблема довіри до інституту виборів взагалі».

У цьому контексті не можна не наголосити на тому, що експерти відзначають наявність у існуючих законопроектах цілого ряду норм, які можуть, у випадку їх появи в новому законі, поставити під сумнів демократичність процедури волевиявлення. Це, зокрема, нерівність прав різних суб'єктів виборів, що має місце у запропонованій процедурі формування виборчих комісій, де від парламентських фракцій Верховної Ради зможе увійти по три представники у комісії. «У Верховній Раді п'ять фракцій, тому шансу позапарламентським політичним силам отримати хоча б одного представника у виборчу комісії мізерні. Окрім того, члени комісії зможуть отримати доступ до списків виборців, які політичні сили можуть використати у своїй кампанії», – застерігає керівник політичних програм Українського незалежного центру політичних досліджень С. Конончук. Серед сумнівних норм також – повноваження ЦВК знімати учасників з перегонів «за неналежне оформлення документів» або порушення правил передвиборчої агітації. «Можливість скасування реєстрації кандидата в одномандатному виборчому окрузі робить самовисунця безправним, адже шансів на отримання свого представника в комісії він немає», – зазначила експерт.

Виключення суду з ланцюга прийняття рішень може створити підґрунтя для масової фабрикації замовних рішень, попереджають політологи. Полеми для фальсифікації результатів виборів може стати право окружних виборчих комісій скасовувати рішення дільничних, а ЦВК – приводами припиняти повноваження як окремих членів, так і цілих окружних комісій.

Також серед каменів спотикання – питання розміру прохідного бар'єру. Представники влади вважають, що встановлення 5 % бар'єру на парламентських виборах, як наголошував раніше лідер фракції ПР О. Єфремов, призведе до підвищення рівня політичної відповідальності в Україні. «Що стосується підвищення прохідного бар'єру до 5 %, то ми вивчили європейський досвід і хочу сказати, що абсолютна більшість у європейських країнах мають 5 % бар'єр або вище. Це сприяє тому, що під вибори робляться не окремі проекти, а партії», – наголошує політик.

Проте опозиціонери відмовляються брати до уваги цю логіку. Так, народний депутат України від НУ – НС Ю. Ключковський підкреслює: після підняття бар'єру до 5 % половину голосів виборців буде втрачено. Депутат

нагадав, що на парламентських виборах 2007 р. при бар'єрі в 3 % було втрачено 24 % голосів, розподілених між партіями-переможцями. У 1998 р. при тому ж бар'єрі «бонус» становив уже 30 %. «А при бар'єрі в 5 %, якщо виходити з сьогоднішніх рейтингів, втрачається половина голосів. Це ви називаєте пропорційною системою?» – обурюється нашоукраїнець. Перспектива запровадження 5 % бар'єру була негативно сприйнята і Парламентською Асамблеєю Ради Європи. «Це створить великі проблеми, тому що багато голосів виборців залишаться за бортом», – прогнозує співдоповідачка ПАРЄ по Україні М. де Пурбе-Лундін. В контексті реформування виборчого законодавства піднімається і питання політичної долі Ю. Тимошенко. Нагадаємо, Венеціанська комісія критично відгукнулася про закріплення заборони висування кандидатами осіб, засуджених за вчинення умисного злочину, без врахування ступеня тяжкості злочину. Коментуючи цю проблему, секретар ВК Т. Маркерт зазначив: якщо незалежний суд визнав когось винним, то ця людина не може брати участь у виборах. Але при цьому необхідна довіра до суду і віра в його реальну незалежність. У випадку з Ю. Тимошенко, за словами Т. Маркерта, із заяв європейських лідерів має бути ясно: немає ніякої віри в те, що рішення суду у даній справі прийнято незалежно і неупереджено. Відповідно ВК рекомендує Україні переглянути заборону на участь у виборах засуджених осіб, констатує, що в даний час цю зміна не може бути внесено. «Вибори визнають легітимними лише у тому випадку, якщо в них братиме участь Ю. Тимошенко», – прогнозує політолог В. Карасьов. За його словами, це ясно дали зрозуміти європейські лідери, які виступили з критикою вироку Тимошенко. «Із заяв європейців можна зробити такий висновок: буде приймати Ю. Тимошенко участь у виборах, їх визнають, не буде – не визнають», – відзначає політолог. Отже, доводиться констатувати, що перед парламентською спеціальною комісією з доопрацювання законопроекту про вибори народних депутатів стоїть складне завдання: узгодити за два тижні проблемні питання, щодо яких не вдавалося знайти компромісу, чи просто політичної волі інколи роками. Нагадаємо, що частина зауважень Венеціанської комісії озвучувалася ще в 2005 р. щодо чинного Закону «Про вибори народних депутатів України», ряд положень якого майже дослівно повторилися в текстах останніх законопроектів.

Тож не дивно, що багато хто з опозиціонерів налаштований скептично. Так, депутат-бютівець С. Підгорний, який увійшов у ТСК з розробки законопроекту називає при цьому створення такої комісії більше «камуфляжем» для громадськості та закордону, спробою створити міф суспільного обговорення. Значно оптимістичніше налаштований голова представництва в Україні IFES – Міжнародного фонду виборчих систем Девід Енніс. За його словами, «це добре, що опозиція і влада сіли й разом обговорюють виборчу систему – це крок до правильного напрямку».

Уже 17 листопада стане очевидним, наскільки спроби народних обранців досягнути компромісу реальні.

Расчет в рублях за российский газ: комментарии политиков и экспертов

В конце прошлого месяца состоялась встреча главы украинского Нацбанка С. Арбузова с исполняющим обязанности министра финансов РФ А. Силуановым, руководством Банка России и ОАО «Газпром». «В ходе встречи стороны договорились о возможности осуществления расчетов за потребляемый Украиной газ, в том числе, в рублях», – цитирует сообщение пресс-службы Нацбанка по итогам встречи most-dnepr.info (<http://most-dnepr.info>, 02.11.2011 г.). По информации НБУ, достигнутые договоренности дают украинской стороне возможность маневра во время осуществления платежей за импортные товары, в частности, за природный газ, а также позволят избежать колебаний на валютном рынке в случае проведения платежей субъектами хозяйствования РФ.

Как сообщают СМИ, Премьер-министр Н. Азаров считает реальным использовать российский рубль при расчете за импортный газ с декабря. «Реально так», – сказал он, отвечая на вопросы журналистов в Белграде о том, реально ли начать использовать рубль при расчетах за газ с Россией с декабря.

При этом он отметил, что в ноябре Украина будет рассчитываться с Россией за поставленный в октябре газ долларами (<http://ru.tsn.ua>, 04.11.2011 г.).

Возможный формат расчетов за газ с Россией вызвал достаточно сильный резонанс в СМИ. Данную тему активно комментируют и политики и эксперты. Так, представитель фракции Партии регионов А. Плотников заявил: «Это не есть ни усиление рубля, ни какой-то политический реверанс в сторону России. Это просто технические функции расчетов за газ».

Народный депутат подчеркнул, что в этом вопросе есть политическое наслоение, потому что это соседняя страна, от которой мы зависим в вопросах газа. «Но в принципе это технические функции. Будет ли Украина покупать доллары США и расплачиваться ими, будет ли Украина покупать рубли и расплачиваться этой валютой, которая более удобна для России» (www.ukrinform.ua, 02.11.2011 г.).

А. Плотников подчеркнул, что в принципе, если это будет сравниваться с тем, что будет ниже цена на газ, – я не вижу здесь никаких проблем. Он добавил, что более низкая цена на газ в обмен на расчет в рублях выгодна для Украины.

Советник, руководитель группы экономической политики Посольства РФ в Украине А. Урин считает, что переход на расчет за газ в рублях немного поспособствует укреплению гривны, так как уменьшится спрос на доллары. «В Украине будут более активно использовать рубли. Не думаю, что это всерьез повлияет на валютный курс. Конечно, уменьшится спрос на доллары, что, возможно, немного поспособствует укреплению гривны. Спрос на рубль на украинском рынке возрастет, но на курсе это не отразится. В целом для

российской валюты эта новация полезна. Ведь чем шире география использования рубля, тем надежнее его положение как валюты. Таким образом, эта новация положительно отразится и на гривне, и на рубле», – сказал А. Урин (<http://most-dnepr.info>, 04.11.2011 г.).

Президент Центра антикризисных исследований, первый заместитель директора Национального института стратегических исследований Я. Жалило ранее на пресс-конференции высказал также мнение о том, что переход на взаиморасчеты Украины и России за газ в рублях выгоден для Украины. «Думаю, что этот расчет может быть перспективным, поскольку это может повлечь за собой определенные разгрузки валютного рынка Украины, может потянуть диверсификацию резервов Национального банка, и в этом контексте, это может быть позитивным для валютной стабильности Украины», – подчеркнул он (www.golosua.com, 21.10.2011 г.).

Эксперт также обратил внимание, что при этом Украина может столкнуться с инфляцией российского рубля.

Ряд экспертов в своих комментариях подчеркивают, что возможность взаиморасчетов в рублях между Украиной и Россией позволит снизить спрос на доллар. Так, руководитель информационно-аналитического центра Forex Club в Украине Н. Ивченко сообщил: «Это выгодно с точки зрения снижения спроса на американскую валюту. Не секрет, что каждый месяц спрос на значительные суммы на межбанковском рынке идет от “Нефтегаза”. Компания примерно по 700–800 млн долл. покупает ежемесячно. И, соответственно, Нацбанк вынужден ей продавать эти доллары. За счет этого и уменьшаются золотовалютные резервы НБУ».

С другой стороны, по его словам, есть неопределенные риски в долгосрочной перспективе. «В частности, российский рубль может подорожать по отношению в гривне. И “Нафтогазу” в гривневом эквиваленте придется немножко больше переплачивать. Возможны некоторые корректировки в контрактах в связи с ростом рубля по отношению к гривне», – отметил эксперт (www.banki.ua, 20.10.2011 г.).

В таком случае возникает вопрос по механизму покупки российских рублей для НАК «Нефтегаз Украины». «Ведь достаточного количества российских рублей на межбанковском рынке Украины нет. Соответственно, “Нефтегазу” будут российские банки продавать рубли. Банкам, в свою очередь, придется увеличить “рублевые” объемы. Но это технические моменты, которые еще не решены», – рассказал Н. Ивченко.

При этом, в СМИ встречаются и другие точки зрения относительно возможности осуществления расчетов за потребляемый Украиной газ в рублях. Так, бывший исполняющий обязанности министра финансов Украины И. Уманский считает, что из-за оплаты российского газа в рублях Украина может потерять финансовую независимость. «В принципе, если мы втягиваемся в рублевую зону, то речь идет не о торговом и не о политическом союзе. Мы, по сути, постепенно отходим от национальной валюты и подменяем гривну российским рублем. Если еще и аграрный рынок, и машиностроение, и металлургию (в части экспорта в Россию) мы переведем

на расчеты в рублях, чтобы сбалансировать по объему потоки экспорта и импорта, то это уже оборот около 20 млрд грн в месяц. Здесь возникает вопрос возможности влияния Нацбанка на финансовый рынок и, как следствие финансовую независимость Украины», – заявил он.

Также, И. Уманский отметил, что вопрос о переходе на рубли при оплате за газ Украина и Россия рассматривают уже не первый год, однако до сих пор в переговорах не удавалось достичь варианта, который был бы выгоден Украине.

Сам бывший исполняющий обязанности министра финансов Украины считает, что переход на рубли был бы приемлемым для Украины в случае, если бы цена газа фиксировалась в рублях на год вперед.

«Нефтегазу» это может быть выгодно исключительно в одном случае – если на начало года фиксировать цену на газ в рублях с условием, что в течение года она не меняется в зависимости от колебаний курса доллара. Учитывая, что рубль – более волатильная валюта, то при снижении его курса по отношению к доллару мы потенциально могли бы извлечь выгоду. Но в том, что Кремль сделает Украине такой подарок, я очень сомневаюсь», – заявил И. Уманский (<http://news.finance.ua>, 06.11.2011 г.).

Заместитель главы фракции «БЮТ – Батьківщина» С. Соболев также считает, что расчет за российский газ в российских рублях приведет к падению национальной валюты Украины. По его словам, такое решение приведет к тому, что часть ЗВТ Украины надо будет резервировать в рублях.

В то же время, он добавил, что надо учитывать, какая позиция рубля по отношению к доллару и евро, не говоря уже о швейцарском франке. По словам С. Соболева, во всем мире есть международные стандарты расчета за газ, где каждая страна выходит из того, какие у нее интересы. «Украина должна учитывать в первую очередь национальные интересы, то есть, если у Нацбанка соответствующие резервы, чем они будут покрываться, если уже рассчитываться в иностранной валюте, то это должна быть “привязка” к сильной валюте», – возмутился оппозиционер (www.golosua.com, 19.10.2011 г.).

Он объяснил, что привязывая себя к заведомо слабой валюте, Украина наносит удар своей экономике. Поскольку формально курс гривны не падает, но «эта формальность привязывается к слабому рублю». Таким образом, подчеркнул С. Соболев, это будет наносить серьезный ущерб бюджету и приведет к падению гривны. «Если рубль не будет сильным и стабильным, а к сожалению, на сегодняшний день мы не можем говорить о такой перспективе, то это принесет серьезные проблемы украинской национальной валюте», – заверил он.

Народный депутат (фракция НУ – НС), глава совета ассоциации украинских банков (АУБ) С. Аржевитин, комментируя вступление в силу закона, который ограничивает валютное кредитование, высказал мнение, что расчет за российский газ рублями означает, что в Украине вскоре будет три денежных единицы – гривна, доллар и рубль. Это, по его словам, можно считать «заслугой» Президента В. Януковича. «Это была большая

стратегическая ошибка, когда в стране в свое время разрешили валютное кредитование, – отметил глава АУБ. – Но на сегодняшний день мы имеем “вторую серию”: если В. Ющенко разрешил доллар в Украине, то В. Янукович теперь разрешает российский рубль. То есть мы будем иметь три денежных единицы в стране» (<http://maanimo.com>, 04.11.2011 г.).

При этом, С. Аржевитин подчеркнул, что все субъекты в Украине должны использовать национальную валюту.

Начальник отдела анализа и исследований «Райффайзен банк» Д. Сологуб считает, что переход на расчет за газ в рублях имеет больше политическую окраску, чем экономическую. С точки зрения экономики больших преимуществ в данной новации не наблюдается.

«Для меня это имеет больше политическую окраску, чем экономическую. С точки зрения экономики больших преимуществ в данной новации я не вижу, потому что рубль не является свободно конвертируемой валютой. Курс его достаточно сильно зависит от цен на нефть и отношения инвесторов к развивающимся рынкам. Как только начинается отток средств из стран с развивающимися рынками, курс рубля падает. В связи с этим вряд ли имеет смысл называть рубль надежной валютой», – сказал Д. Сологуб (<http://most-dnepr.info>, 04.11.2011 г.).

Директор энергетических программ центра «Номос» М. Гончар в комментарии для UBR.UA высказал точку зрения, что если Украина начнет рассчитываться за газ российскими рублями, то через какое-то время будет вынуждена расплачиваться российской валютой и за другие товары и услуги. «Расчет за газ российскими рублями позволит Москве расширить сферу применения своих “деревянных”. Если Украина клюнет на эту наживку, то со временем нас просто затянет в российскую экономическую модель, куда Россия активно пытается интегрировать своих соседей», – считает М. Гончар (<http://ubr.ua>, 02.11.2011 г.).

«Украина, сама того не заметив, неформально окажется в Евразийском экономическом пространстве. Вместо преодоления газовой зависимости, Украина начинает приобретать еще и финансовую зависимость. От этого Украина ушла 20 лет назад, выйдя из рублевой зоны, а сейчас снова рискует туда попасть. Только это будет уже не транснациональная рублевая зона, как это было в СССР, а российская рублевая зона, со всеми вытекающими отсюда последствиями: плюсами для российской экономики и минусами – для украинской», – подчеркивал М. Гончар.

Кроме того, эксперт напомнил, что Украина имеет дефицит торгового баланса с Россией, который сформировался именно на основе расчетов за энергоносители.

«Если бы у нас был положительный торговый баланс с Россией, то у Украины имелся бы некий избыток рублей, который можно было бы куда-нибудь “пристроить”. Тогда бы имело смысл возвращать их обратно в Россию, рассчитываясь ими за газ. А имея негативное сальдо в расчетах за газ, и покупая рубли за доллары (а при конвертации наберит некоторая сумма),

Украина будет только терять. Зато Россия – в выигрыше», – считает М. Гончар.

Независимый эксперт по энергетическим вопросам А. Нарбут считает, что от расчетов рублями за российский газ выиграет только Россия. На Украине же это скажется еще большим ослаблением гривны и ухудшением сотрудничества с МВФ. «Укреплять нужно национальную валюту. В украинских интересах было бы целесообразным продвигать возможности гривневых расчетов по международным контрактам», – отметил он (<http://maanim.com>, 02.11.2011 г.).

Ведь, по словам эксперта, в экспортном процессе количество контрактов, заключенных в рублях крайне низкое. «Сегодня НАК «Нефтегаз» покупает доллар для расчетов за доставляемый природный газ. А завтра может быть необходимо выкупать рубли. А от этого дополнительного спроса на рубли выигрывают только держатели российских рублей, то есть российские эмитенты и российское государство», – говорил он.

Как отметил А. Нарбут, это противоречит интересам Украины, когда валютные резервы Национального банка падают, образовывая дополнительный спрос на валюту соседнего государства.

Также эксперт отметил, что от расчетов рублями выиграют только российские банки. «Это поможет российским банкам, которые будут продавать российские рубли, получить дополнительную комиссию», – считает он.

В то же время, по его мнению, для Украины это выльется еще большим ослаблением гривны. «Попытки Нацбанка искусственно удерживать национальную валюту от девальвации могут закончиться скачкообразной девальвацией национальной валюты. И второе, это может повредить сотрудничеству с МВФ и мировым банком, поскольку идет определенный мониторинг состояния наших резервов», – обратил внимание эксперт.

Президент Ассоциации украинских банков А. Сугоняко также не видит смысла переходить на рубли при расчетах за газ. Как сообщают СМИ, по его мнению, ситуация от этого никак не изменится (<http://economics.lb.ua>, 05.11.2011 г.).

«Есть ли в Украине свободные рубли в результате торговли с Россией? Нет, потому что у нас негативное торговое сальдо с Россией: мы больше оттуда покупаем, чем туда продаем. Это значит, что излишков рубля в Украине нет. Где мы будем их брать? Вариантов несколько. Можно брать украинские валютные резервы и покупать российские рубли. Для чего нести дополнительные валютные риски, если можно просто рассчитаться долларами, которые имеют более-менее стабильную цену? Можно взять у России рубли в долг и создать рублевые валютные резервы. Это значит стать зависимыми от российского рубля в той же мере, в которой мы зависим от доллара. Для чего это делать? Ответа на этот вопрос я не вижу. Некоторые рассуждают: МВФ нам не дал долларов, поэтому мы возьмем у России рубли и рассчитаемся за газ. Извините. Это называется влезать в долговую зависимость от поставщика газа. В любом случае, на курсе гривны это никак

не отразится. Если кредитор все равно диктует нам свои условия, то какая разница, что это за кредитор: восточный или западный?» – заявил А. Сугоняко.

Наблюдаемое единодушие в оценках технологии оплаты рублем за газ выглядит все же несколько односторонним. Тем более, если вспомнить недавние проблемы долларовой зоны в связи с неподъемным для национальной экономики США внутренним долгом, если вспомнить тревогу зарубежных экспертов относительно устойчивости евро в нынешней очень сложной для Европы экономической ситуации. Данный перечень проблем, связанных с международными валютами можно продолжить другими фактами, которые в сумме вызывают тревогу в мире, материализующуюся в активный переговорный процесс между странами БРИК о замене доллара в международных экономических отношениях региональными валютами, в достижении договоренности между Россией и Китаем о замене доллара в торговых отношениях между ними на рубль и юань.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин відклав підписання закону щодо квот на вітчизняний продукт у теле- і радіоефірі до усунення неузгодженостей в тексті документу.

В. Литвин підтримав пропозиції Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України щодо необхідності усунення неузгодженостей у прийнятому Законі України «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо приведення у відповідність із вимогами Європейської конвенції про транскордонне телебачення до програмної концепції мовлення» і направив текст закону, підготовленого для підпису керівнику парламенту, до Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації.

В. Литвин, відповідно до ст. 131 Регламенту Верховної Ради України, доручив Комітету з питань свободи слова та інформації підготувати та внести на розгляд парламенту пропозиції щодо усунення неузгодженостей в документі в частині долі продукту в ефірі теле- та радіоорганізацій, а також в частині використання термінів «національний аудіовізуальний продукт» та «програми українського виробництва».

Нагадаємо, своїм голосуванням Верховна Рада залишила лише 25 % квотування музичних творів українських авторів у теле- та радіоефірі (*Західна інформаційна корпорація (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 8.11*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин вважає контрпродуктивною розмову щодо того, у якій валюті Україні краще вести розрахунки за поставки російського газу. На цьому В. Литвин

наголосив, відповідаючи на запитання журналістів щодо впливу відповідної пропозиції російської сторони на економічну безпеку країни.

«Начебто у нас є великий запас доларів, євро або швейцарських франків. У нас взагалі невеликий золотовалютний запас», – зауважив він. Тому, на думку спікера парламенту, загроза економічній безпеці країни існуватиме до тих пір, «доки Україна не буде заробляти кошти, і експорт не буде переважати імпорт». На превеликий жаль, підкреслив В. Литвин, «негативне сальдо у нас поступово зростає» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин 9 листопада у рамках офіційного візиту до м. Санкт-Петербург (Російська Федерація) зустрівся з Головою Міллі Меджлісу Азербайджанської Республіки О. Асадовим.

В. Литвин наголосив, що відносини між нашими країнами мають стратегічний характер. Він високо оцінив рівень українсько-азербайджанського політичного діалогу на найвищому рівні, і зазначив, що міжпарламентські взаємини також мають відповідати рівню співпраці Президентів України і Азербайджану.

В. Литвин також зазначив, що співпраця на рівні голів парламентів є важливою складовою парламентської складової двосторонніх взаємин, і сказав, що буде радий відвідати Баку з візитом у наступному році.

В. Литвин привітав О. Асадова з перемогою Азербайджану на виборах у непостійні члени Ради безпеки ООН і висловив впевненість, що діяльність Азербайджанської Республіки у цій якості сприятиме підтримці миру і безпеки.

У своєю чергу, зазначив Голова Верховної Ради, Україна розраховує на підтримку з боку Азербайджану на виборах непостійних членів Ради безпеки ООН на період 2016–2017 рр., які відбудуться у 2015 р. (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин 9 листопада у рамках офіційного візиту до м. Санкт-Петербург (Російська Федерація) зустрівся з Головою Сенату Парламенту Республіки Казахстан К. Мамі.

На початку зустрічі В. Литвин подякував керівництву Казахстану за сприяння у святкуванні на території цієї держави 20-річчя незалежності України, зокрема, за проведення в Астані фінального концерту Першого міжнародного фестивалю української культури за участю українських творчих колективів з усіх областей Республіки Казахстан, а також українських та російських артистів.

Голова Верховної Ради також висловив готовність української Сторони сприяти проведенню в Україні аналогічних заходів з нагоди 20-річчя незалежності Казахстану, яке святкуватиметься 16 грудня 2011 р. «Це буде

серйозним поштовхом до поглиблення наших двосторонніх зв'язків, у тому числі, економічних», – наголосив він.

В. Литвин подякував К. Мамі за участь казахстанських депутатів у заходах з нагоди 150-річчя перепоховання праху Т. Шевченка, і висловив сподівання на високий рівень проведення спільних заходів, присвячених 200-річчю з дня народження Кобзаря, проведення яких заплановано у 2014 р.

Голова Сенату зазначив, що у Казахстані проживає чисельна українська діаспора, яка, за його словами, «є живим мостом між нашим країнами». Зі свого боку, В. Литвин висловив вдячність керівництву Казахстану за створення умов для того, аби українці, які живуть у Казахстані, зберегли свої традиції і культуру, духовність та мову (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин у рамках офіційного візиту до м. Санкт-Петербург (Російська Федерація) зустрівся з Головою Жогорку Кенеш (Парламент) Киргизької Республіки А. Келдибековим.

На початку зустрічі Голови парламентів поінформували один одного про внутрішньополітичну ситуацію в Україні і Киргизстані. «Ми дуже уважно і небайдуже спостерігали за подіями у Вашій країні, і дуже раді, що нещодавні вибори Президента Киргизької Республіки відбулися у спокійній обстановці. Ми розраховуємо, що вони стануть серйозним аргументом до забезпечення політичної стабільності в країні», – сказав В. Литвин.

В. Литвин наголосив, що Україна зацікавлена у взаємовигідному співробітництві з Киргизстаном. У цьому контексті керівник українського парламенту висловив переконання у важливості подальшої активізації контактів на всіх рівнях, включаючи і розвиток міжпарламентських зв'язків.

Він висловив, також, переконання у наявності значного потенціалу для економічного співробітництва. На його думку, значним внеском у подальший розвиток торгово-економічної співпраці могло б стати успішне проведення Третього засідання Спільної міжурядової українсько-киргизької комісії зі співробітництва, яке планується провести у першому кварталі наступного року у Києві, а також проведення українсько-киргизького бізнес-форуму у рамках роботи цієї Комісії.

За словами Голови Верховної Ради України, перспективним є розвиток взаємовигідного співробітництва у сфері гідро- та електроенергетики, розвідки і видобування корисних копалин, виробництва і переробки сільськогосподарської продукції, розвитку інфраструктури, металопродукції, сільськогосподарської техніки, харчової і легкої промисловості (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин відклав підписання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

заборони реклами, спонсорства та стимулювання продажу тютюнових виробів» до усунення неузгодженостей в тексті документу.

Таким чином, В. Литвин підтримав пропозиції Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України щодо необхідності усунення розбіжностей у тексті закону, ухваленого парламентом 22 вересня 2011 р.

Аналіз поданого на підпис Голові Верховної Ради України тексту Закону свідчить про те, що зміни до ст. 22 Закону України «Про рекламу» щодо встановлення обмежень і заборон реклами тютюнових виробів не узгоджуються зі змінами до ст. 16 Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення», що унормовує аналогічні положення.

Крім того, ч. 3 і ч. 5 ст. 22 Закону України «Про рекламу» в редакції прийнятого Закону не узгоджуються між собою.

За такої ситуації положення Закону не відповідають конституційному принципу верховенства права (у частині забезпечення правової визначеності, ясності і недвозначності норм, як складових цього принципу) на необхідності дотримання якого наголошувалося, зокрема, у пропозиціях Президента України до Закону України «Про документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України». Це ускладнить реалізацію норм прийнятого закону, зокрема, при встановленні підстав для притягнення до відповідальності за порушення вимог законодавства про рекламу та відповідно при накладенні уповноваженими органами санкцій за вчинені правопорушення.

З урахуванням викладеного вище Управління звернулося до В. Литвина з пропозицією направити текст Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони реклами, спонсорства та стимулювання продажу тютюнових виробів» до профільного комітету для узгодження положень, що містяться у тексті, та застосування ст. 131 Регламенту Верховної Ради України. *(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11).*

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин привітав Е. Копач з обранням на посаду Маршалка Сейму Республіки Польща.

«Переконаний, що Ваш досвід роботи в уряді, незаперечний авторитет послідовного та прагматичного політика будуть запорукою Вашого відданого служіння польському народу.

Високо оцінюючи досягнутий рівень українсько-польського міжпарламентського діалогу, сподіваюся, що спільними зусиллями ми надамо ще більш потужного імпульсу двосторонньому співробітництву і реалізації взаємовигідних проектів», – зазначається у привітанні.

В. Литвин побажав Е. Копач щастя, натхнення і успіхів у важливій законодавчій діяльності на благо польського народу і висловив запевнення у повазі *(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11).*

***

10 листопада заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко перебуватиме з робочою поїздкою у м. Рівне.

Під час поїздки віце-спікер зустрінеться з викладачами та студентами Рівненського державного гуманітарного університету, яким презентує просвітницькі проекти Фонду «Рідна країна», зокрема, видання «Український щорічник 2012».

Окрім того, М. Томенко проведе прес-конференцію для місцевих засобів масової інформації, а також виступить на обласній державній телерадіокомпанії та в ефірі на радіо ТРЕК (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 10.11).

***

9 листопада відкриваючи парламентські слухання на тему «Стан суспільної моралі в Україні», заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко звернув увагу на те, що ця тема вперше обговорюється у Верховній Раді України, «проте не вперше вона постає перед суспільством».

Під час свого вступного слова М. Томенко підкреслив, що це «парламентські слухання не з обговорення тих чи інших законопроектів чи статусу того чи іншого органу державної влади, а парламентські слухання, на яких варто було б обговорити стратегічні та ціннісні аспекти питання».

Віце-спікер нагадав, що сьогодні особливу увагу приділяють законопроекту про внесення змін до Закону України «Про захист суспільної моралі» (реєстр. № 7132), прийнятого парламентом у першому читанні. «Зараз точиться багато розмов про плюси та мінуси цього законопроекту, і я переконаний, що автори законопроекту виходили із міркувань захисту суспільної моралі в Україні, підтримки духовності тощо», – зазначив М. Томенко. Водночас, віце-спікер висловив переконання, що парламент не ухвалить в цілому законопроект, який давав змогу би центральним органам виконавчої влади чи іншим адміністративним органам без рішення суду призупиняти або забороняти діяльність певних засобів масової інформації, будь це газети, телебачення чи інтернет видання.

Підсумовуючи, віце-спікер висловив сподівання почути серйозну та плідну дискусію. «Сподіваюся, що за результатами слухань ми ухвалимо рекомендації, які підготував профільний комітет, оскільки важливо, щоб в цьому питанні був чіткий план дій і пропозицій Верховній Раді, Кабінету Міністрів, органам місцевого самоврядування», – сказав М. Томенко (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 9.11).

***

9 листопада з нагоди Дня української писемності та мови, заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко відвідав Музеї видатних діячів української культури – Л. України у місті Києві, де провів зустріч з

представниками музею та учнями страшких класів київської гімназії імені М. Драгоманова.

Під час зустрічі віце-спікер представив присутнім просвітницькі проекти Фонду «Рідна країна». Серед іншого, він презентував «Український щорічник – 2012» та книгу, в якій вперше зібрана повна наукова бібліографія робіт М. П. Драгоманова, бібліографічний покажчик якої становить 6 тис. 60 позицій. Видання здійснено Київським національним університетом ім. Т. Шевченка, упорядник та голова редакційної колегії – І. Гриценко. М. Томенко, як член редакційної колегії видання, розповів, що це перша найповніша бібліографія М. Драгоманова. Він нагадав, що у свій час відомий львівський вчений дослідник М. Мороз підготував першу версію бібліографії, яка не була опублікована, а тепер спільними зусиллями вдалося вперше видати це найповніше академічне видання М. Драгоманова. Він також нагадав, що в минулому році побачила світ книга «Михайло Драгоманов: Автожиттєпис» та передав до бібліотеки школи примірники цих видань (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11).***

***

Комітет з питань європейської інтеграції визнав таким, що не суперечить праву Європейського Союзу, проект закону про внесення змін до ст. 38 Закону «Про безпечність та якість харчових продуктів» (щодо інформування громадян про відсутність глютену у харчових продуктах).

Відповідно до змін, запропонованих законопроектом (реєстр. № 8493), на етикетці харчових продуктів відсутність в них глютену має відображатися написом «не містить глютену», при цьому відсутністю у харчових продуктах глютену вважається, якщо його вміст у харчовому продукті не перевищує 20 мг/100г від загальної маси продукту в одиниці упаковки.

Комітет звернув увагу на те, що запропоновані зміни частково не відповідають положенням Директиви 2009/39 Європейського Парламенту та Ради щодо продуктів харчування спеціального призначення та Регламенту Комісії ЄС 41/2009 щодо складу та маркування продуктів харчування, призначених для людей, організм яких не сприймає глютен.

Зокрема, зазначалося, що, відповідно до ст. 3 Регламенту 41/2009, продукти харчування (призначені для людей, які не застосовують глютен), що складаються або містять один або більше складників з пшениці, жита, ячменю, вівсу або їх гібридів, які перероблені таким чином, що вміст глютену не перевищує 100 мг/кг, повинні маркуватися терміном «дуже низький рівень глютену». Такі продукти можуть маркуватися терміном «не містить глютену» за умови, що вміст глютену не перевищує 20 мг/кг. Відповідно до ст. 4 Регламенту 41/2009 в маркуванні та рекламуванні продуктів харчування, призначених для нормального споживання, можна використовувати термін «не містить глютену», якщо його вміст в такій продукції не перевищує 20 мг/кг.

Таким чином, зауважив Комітет, у законодавстві ЄС відсутня імперативна норма щодо необхідності вказувати на етикетці всіх харчових продуктів, що знаходяться в обігу в Україні, інформацію про відсутність у харчових продуктах глютену. Окрім того, відповідно до Регламенту 41/2009 термін «не містить глютену» можна використовувати, якщо його вміст в продуктах харчування не перевищує 20 мг/кг, а не 20 ppm (мг/100г), як пропонується законопроектом.

Підтримуючи законодавчу ініціативу, Комітет запропонував профільному комітету (Комітет з питань охорони здоров'я) рекомендувати парламенту прийняти за основу зазначений законопроект за умови приведення його у відповідність до Директиви 2009/39/ЄС та Регламенту 41/2009 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту направити на доопрацювання проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення принципу провадження господарської діяльності суб'єктами приватного права без застосування печаток.

Законопроект (реєстр. № 9172), поданий Кабінетом Міністрів, спрямований на спрощення та здешевлення процедури започаткування бізнесу в Україні через відмову від обов'язковості та перехід до добровільності використання печаток суб'єктами господарювання приватного права.

Під час обговорення члени комітету акцентували увагу на висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, яке вважає, що проект доцільно повернути на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Зокрема, експерти зазначають про те, що, скасовуючи обов'язковість застосування печаток, проект не запроваджує замість них інших способів підтвердження достовірності документів та/чи повноважень відповідної особи. На засіданні комітету було висловлено й інші зауваження до проекту (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти, керівник депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індонезія М. Луцький провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Індонезія в Україні Нінінг Сунінгсіх Рохадіат.

М. Луцький привітав присутніх з утворенням депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індонезія та поінформував індонезійських колег про особливості роботи Комітету.

Під час зустрічі сторони обговорили питання розвитку двосторонніх стосунків та актуальні питання українсько-індонезійського співробітництва. М. Луцький, зокрема, наголосив, що ця зустріч має стати суттєвим внеском у розвиток подальшого міжнародного діалогу між Україною та Республікою Індонезія і висловив сподівання щодо двосторонніх відносин на якісно новому рівні.

Нінінг Сунінгсіх Рохадіат звернула увагу на те, що відносини між Україною та Індонезією з кожним роком прогресують, «іде постійний процес переговорів, що є гарною ознакою». Також вона підкреслила важливість зміцнення відносин між парламентами двох країн, обміну досвідом, розвитку зв'язків у сфері освіти, науки та туризму. Окрім того, акцентувалася увага на питанні призначення посла України в Республіці Індонезія (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11).*

***

Парламентарії підписали Протокол спільних дій, у якому окреслили пріоритетні питання українсько-молдовської міжпарламентської співпраці.

За словами керівника української міжпарламентської групи А. Кінаха, парламентарії України і Молдови визначили серед пріоритетів роботу щодо демілітаризації і демаркації кордону між державами, ратифікацію угоди про захист прав національних меншин, врегулювання питань, які стосуються прав власності як в нашій державі, так і сусідній Молдові.

Також українські і молдовські депутати мають намір підсилити синхронізацію своїх дій у євроінтеграційних прагненнях обох країн. Мова йде про тісну співпрацю у питаннях адаптації законодавства до прийнятих в Європі норм та стандартів, а також про Угоду про зону вільної торгівлі з ЄС.

Розвиватимуть на міжпарламентському рівні Україна і Молдова також культурний і гуманітарний напрям двостороннього партнерства. Зокрема, планується розширити курс навчання українською мовою в містах компактного проживання українців в Республіці Молдова та молдовської мови на приграничній території України (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 9.11).*

***

На сьогоднішній день нет оснований для роста курса доллара выше 12 грн. Об этом заявил народный депутат от Партии регионов, председатель подкомитета по вопросам международной экономической политики А. Плотников.

По его словам, 2011 г. является самым трудным для правительства, поскольку это пик расчетов по долгам. «В следующем году таких больших выплат не будет», – отметил депутат.

«Я не вижу, почему у нас должен быть большой спрос на валюту. В принципе, каких-то оснований считать, что остановится экспорт, нет. Потому что нет второй волны мирового кризиса, каких-то кризисных явлений,

которые бы ощутимо влияли на экспортные отрасли Украины. Только ожидаются кризисные явления, но их пока нет», – подчеркнул А. Плотников.

Кроме того, депутат уверен, что определенные ограничения на валютном рынке не влияют на курс гривны. «У Национального банка есть возможности для того, чтобы удерживать курс в тех пределах, которые были обнародованы. Содержать как монетарными, так и немонетарными мерами. То есть я не вижу оснований, чтобы обвалился курс гривны», – резюмировал он (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Парламентская фракция «БЮТ – Батьківщина» не поддержит декриминализацию статьи, по которой осуждена экс-премьер Ю. Тимошенко, если в ней не будут учтены поправки от оппозиции. Об этом заявили во фракции.

«Мы проголосуем лишь за поправку, которая позволит освободить политзаключенных», – сказал народный депутат от БЮТ А. Павловський.

По его словам, на сегодня компромисс с Партией регионов в этом вопросе не найден, и БЮТ не будет голосовать в целом за этот законопроект. «Это уже будет головная боль Партии регионов», – отметил депутат.

Напомним, Комитет Верховной Рады по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности рекомендовал народным депутатам во время рассмотрения во втором чтении президентского законопроекта о гуманизации некоторых статей Уголовного кодекса декриминализировать ст. 365, по которой осуждена Ю. Тимошенко. Комитет при подготовке этого законопроекта предлагал изъять ст. 365 в действующей редакции и заменить ее другой – ст. 365 с отметкой 3, которая будет предусматривать уголовную ответственность при превышении власти или полномочиях служебным лицом лишь в случае коррупционных действий с целью получения выгоды (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com). – 2011. – 10.11*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Наприкінці поточного року фахівці обговорять питання вдосконалення Податкового кодексу. Про це Президент України В. Янукович наголосив у Чернівцях під час відвідання ТОВ «Машзавод».

Глава держави зауважив, що прийнятий Податковий кодекс не є остаточною догмою, яка не може вдосконалюватися в подальшому. «Ми прожили з ним вже рік – подивимося, які були в нього недоліки і що треба виправити. Наприкінці року ми зберемо фахівців, експертів», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 8.11*).

***

Україна прагне зняти бар'єри на шляху руху своїх товарів на світові ринки. Про це Президент України В. Янукович заявив під час спілкування з трудовим колективом ТОВ «Машзавод». «Наша головна мета: зняти будь-які перешкоди на шляху руху наших товарів за кордоном, на світових ринках... Це наша політика», – сказав В. Янукович, зазначивши, що йдеться про ринки країн ЄС, Росії, інших держав світу.

Глава держави акцентував увагу на важливості економізації зовнішньої політики України та дотримання курсу національного прагматизму. «Ми захищаємо свої національні інтереси», – підкреслив В. Янукович.

«Ми сучасна країна, конкурентоспроможна, яка може бути надійним партнером», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

В сучасних умовах для України важливий ефективний державний менеджмент. Про це Президент України В. Янукович заявив під час спілкування з трудовим колективом ТОВ «Машзавод» у Чернівцях.

В. Янукович підкреслив особливу актуальність цього питання в умовах світової економічної кризи. На думку глави держави, близько 5 % зростання національного ВВП засвідчує міжнародним партнерам України, що в нашій державі працює ефективна система державного менеджменту.

Під час відвідання ТОВ «Машзавод» Президент ознайомився з його виробничими потужностями та планами розвитку виробництва, а також оглянув зразки готової продукції підприємства (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Президент України В. Янукович позитивно оцінює діяльність ТОВ «Машзавод». Про це він сказав під час наради з адміністративно-господарським активом Чернівецької області. В. Янукович зокрема зауважив, що за дев'ять місяців поточного року порівняно з минулим підприємство збільшило обсяги виробництва своєї продукції більш ніж на 200 %.

Глава держави закликав керівництво та трудовий колектив заводу й надалі працювати над збереженням такої динаміки. «Вам є до чого прагнути», – додав В. Янукович.

У свою чергу генеральний директор ТОВ «Машзавод» В. Сідляр подякував владі за зміни в податковому законодавстві, зокрема за прийняття Податкового кодексу, та відшкодування ПДВ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Президент України В. Янукович закликає владу Чернівецької області готуватися до реформи місцевого самоврядування. Про це глава держави сказав під час наради з адміністративно-господарським активом регіону.

«Ми розпочинаємо найближчим часом реформування, яке передбачає децентралізацію влади і передачу функцій в регіони. Ви повинні бути до цього готові і морально, і з точки зору підготовки кадрів», – зазначив В. Янукович, звертаючись до учасників наради.

У цьому контексті Президент наголосив, що хоче ознайомитися з програмою соціально-економічного розвитку Чернівецької області до 2015 р., яку він ще досі не побачив.

В. Янукович також закликав місцеву владу області розробити програму інвестиційних проектів для регіону (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Дієві реформи неможливо реалізувати без ефективної системи державного управління. Таке переконання висловив Президент України В. Янукович під час наради з адміністративно-господарським активом Чернівецької області.

Глава держави упевнений, саме адміністративна реформа має зробити чинну систему державного управління більш ефективною. «У центрі ми почали з себе. Зараз підходить черга регіонів. У 2012 р. ми з регіонами спільно працюватимемо над вдосконаленням системи державного управління. Ми як партнери відпрацюємо це питання», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Президент України В. Янукович наголошує на важливості співпраці уряду та місцевої влади в питаннях розвитку регіонів. Про це він сказав на нараді з адміністративно-господарським активом Чернівецької області.

За словами глави держави, йдеться зокрема про вкладення державних коштів у проекти, які спроможні якісно позначитися на місцевому розвитку. Президент наголосив, що розвиток партнерських відносин між регіонами та Урядом буде одним із пріоритетів наступного року.

«Ті регіони, які цього прагнуть, будуть конкурентоспроможними – ті отримуватимуть інвестиції. Для уряду не буде критеріїв: хто кращий, хто гірший. Буде: хто більш підготовлений. Я хотів би вас націлити на таку роботу», – сказав глава держави, звертаючись до учасників наради (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Президент України В. Янукович позитивно оцінює підтримку кримським парламентом кандидатури А. Могильова на посаду голови Ради міністрів АРК. Про це глава держави сказав в інтерв'ю представникам ЗМІ у Чернівцях. «За А. Могильова сьогодні у кримському парламенті проголосували 76 депутатів з 80-ти. Депутати підтримали це рішення, і це добрий знак», – наголосив Президент.

В. Янукович також висловив переконання, що кримська влада приділятиме достатньо уваги вирішенню питань кримськотатарського народу. «Я казав А. Могильову, що треба приділити уваги стільки, скільки потрібно», – зазначив Президент. За його словами, новопризначений голова Ради міністрів АРК має продовжити роботу, розпочату його попередником В. Джарти. «Він (В.Джарти) ефективно почав цю співпрацю... І А. Могильов на це налаштований», – додав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Залізничне сполучення між Києвом та Чернівцями буде значно пришвидшено. Про це сказав Президент України В. Янукович у Чернівцях, відповідаючи на запитання журналістів. «Ми це зробимо обов'язково», – сказав він.

В. Янукович повідомив, що під час наради з адміністративно-господарським активом області дав відповідне доручення Міністерству інфраструктури. «Величезні кошти були витрачені на Євро-2012, але ми вже закінчуємо ці роботи. Відтак у нас з'явилася можливість відпрацювати цей проект і для Чернівців зробити швидкісний потяг до Києва», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Президент України В. Янукович наголошує, що земельну реформу в нашій державі слід провести без зволікань. Про це він заявив в інтерв'ю журналістам у Чернівцях. Водночас він визнав, що запровадження ринку землі є «дуже болючим процесом», до якого примішано «багато політики».

В. Янукович також наголосив: щодо реалізації земельної реформи влада неодмінно буде радитися з громадськістю, адже йдеться про чутливе питання. «Ми будемо радитися з людьми. Я навіть не виключаю, що ми проводитимемо слухання щодо земельного питання», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 8.11).

***

Президент України В. Янукович наголошує, що влада не буде скорочувати пільги соціально незахищеним верствам населення. Про це він заявив в інтерв'ю журналістам у Чернівцях.

«Зараз є невдоволення, наприклад “чорнобильців”, “афганців” – але ми запланували зростання соціальної допомоги на наступний рік на 25 %. Такого не було останні 10 років», – сказав Президент.

Глава держави також нагадав, що попередня влада прийняла низку популістських законів у соціальной сфері, які нині виконати нереально – адже на час їх ухвалення був значно нижчим показник прожиткового мінімуму, який зараз збільшено. Водночас Президент підкреслив, що заперечує проти скасування зазначених законів. «Я проти того, щоб сьогодні скасовували ці закони... Я – за те, щоб ми разом з громадськими організаціями, з людьми, які користуються цими соціальними пільгами, сіли й подивилися: ось можливості держави – а ось закони, і дали відповідь на це питання», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2011. – 8.11).

***

У рамках робочої поїздки до Чернівецької області Президент України В. Янукович взяв участь у відкритті Будинку інвалідів при Свято-Вознесенському чоловічому монастирі у с. Банчени.

Вітаючи присутніх із цією подією, глава держави подякував усім, хто долучився до спорудження Будинку, і насамперед – настоятелю монастиря отцю Лонгіну.

Президент передав Будинку інвалідів ключі від мікроавтобуса, спеціально обладнаного для обслуговування людей з обмеженими фізичними можливостями (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2011. – 8.11).

***

У с. Молниця Чернівецької області Президент України В. Янукович відвідав дитячий будинок – «Багатодітна сім'я Михайла Жара» (настоятеля Банченського Свято-Вознесенського чоловічого монастиря отця Лонгіна).

В. Янукович поспілкувався з вихованцями закладу та передав дитячому будинку ключі від автобуса. Глава держави також переглянув концерт, який діти підготували до його приїзду.

Президент запевнив, що влада й надалі підтримуватиме багатодітну родину отця Лонгіна та благодійні проекти, які реалізуються за його ініціативи. «Програма, яку ми почали багато років тому, буде розвиватися і дасть змогу знедоленим дітям знайти своє місце в житті», – наголосив Глава держави. Вихованці отця Лонгіна подякували В. Януковичу за його увагу до їх життя (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2011. – 8.11).

***

10 листопада Президент України В. Янукович проведе переговори з Президентом Республіки Сербія Б. Тадичем, який відвідає Україну з офіційним візитом. Як зазначив глава Адміністрації Президента України С. Львовчкін, ідеться про перший офіційний візит до України Президента Сербії.

Під час переговорів на найвищому рівні планується обговорити стан та перспективи розвитку двостороннього співробітництва в усіх сферах взаємної зацікавленості, зокрема питання поглиблення політичного діалогу, інтенсифікації торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва, а також зміцнення культурних і гуманітарних зв'язків України та Сербії.

Окрему увагу буде приділено започаткуванню та реалізації спільних проєктів у ключових сферах економіки та активізації ділових контактів підприємців двох держав. У рамках візиту відбудеться українсько-сербський бізнес-форум.

Під час візиту планується до підписання низка двосторонніх документів, зокрема про співробітництво в галузі оборони, про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і вантажів, а також про співпрацю між зовнішньополітичними відомствами.

Як підсумував С. Львовчкін, візит має надати новий імпульс всебічному розвитку відносин між Україною та Сербією, а також сприяти наповненню конкретним змістом торговельно-економічної співпраці держав (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)**). – 2011. – 9.11).

***

Президент України В. Янукович привітав аграріїв Сумської області з намолом 2 млн т зерна.

«Цим визначним для Сумщини досягненням ви у черговий раз засвідчили свій високий професіоналізм та відданість хліборобській справі», – підкреслив глава держави у вітанні (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)**). – 2011. – 10.11).

***

Президент Украины В. Янукович уволил ряд глав районных государственных администраций. Соответствующие распоряжения обнародованы на официальном сайте главы государства.

В частности, Президент уволил П. Шкутяка с поста главы Долинской райгосадминистрации Ивано-Франковской области, Г. Плотникова – с поста главы Нахимовской райгосадминистрации г. Севастополя, Л. Коновалова – с поста главы Богодуховской райгосадминистрации Харьковской области.

Кроме того, своих постов лишились глава Изюмской райгосадминистрации М. Зубко, глава Боровской райгосадминистрации Харьковской области В. Сенчук, глава Бориспольской райгосадминистрации Киевской области И. Шкирта, глава Згуровской райгосадминистрации

Киевской области Н. Шкаврон, глава Городищенской райгосадминистрации Черкасской области В. Горидько и руководитель Тальновской райгосадминистрации Черкасской области Л. Егоров (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 9.11).

***

В Администрации Президента рассчитывают, что Европейский союз согласится подписать договор об ассоциации и создании зоны свободной торговли несмотря на вынесенный обвинительный приговор экс-премьеру Ю. Тимошенко. Об этом пишет газета «Сегодня».

«Украина в первые годы будут терять от Зоны свободной торговли с ЕС 1,5 % ВВП. А европейцы в своем торговом балансе с Украиной будут приобретать плюс 6 млрд долл. Поэтому предполагаю, что давление европейского бизнеса на свои правительства будет таким, что подпишут и Ассоциацию, и ЗСТ, вне зависимости от судьбы Ю. Тимошенко», – рассказал изданию источник в Администрации Президента.

В представительстве Евросоюза в Украине изданию сообщили, что официальное приглашение посетить Брюссель В. Януковичу до сих пор не поступило. Поэтому миссию связующего моста вновь берут на себя поляки: 15 ноября В. Януковича ждут во Вроцлаве на праздновании 200-летнего юбилея местного университета. Туда также приглашен президент Германии К. Вульф. «Этот формат встречи наиболее удобен, так как официальные визиты налагают много обязательств, – объяснил источник в евроструктурах. – Президент Польши Коморовский уже пользовался форматом неформальных встреч в августе, когда к нему в резиденцию приезжали А. Меркель и В. Янукович. Темы нынешнего неформального саммита будут те же – ассоциация и Ю. Тимошенко».

При этом, источник считает, что подписание соглашения об ассоциации и зоне свободной торговли вполне реально. Уже то, что Евросоюз назначил на 19 декабря саммит Украина – ЕС в Киеве, говорит о том, что Брюссель намерен подписать в этот день оба договора, пишет газета (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.11).

***

Президент України В. Януковича підписав Указ № 1029/2011 про звільнення О. Тарана з посади Голови Державного агентства України з інвестицій та розвитку (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 9.11).

***

Президент Украины В. Янукович назначил А. Григора первым заместителем председателя Государственной архитектурно-строительной инспекции Украины. Соответствующий указ № 1033/2011 от 9 ноября 2011 г., опубликован на сайте главы государства.

Кроме того, указом № 1034/2011 Президент назначил Л. Олексюк первым заместителем председателя Государственной службы Украины по вопросам защиты персональных данных и указом № 1035/2011 назначил Л. Клименко заместителем председателя Государственного агентства Украины по вопросам кино (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 9.11).

***

Переговоры России и Украины по вопросам сотрудничества в газовой сфере проходят интенсивно. Об этом сообщила пресс-служба «Газпрома».

В рамках переговоров в Киеве 9 ноября состоялась рабочая встреча председателя правления ОАО «Газпром» А. Миллера и Президента В. Януковича. «Стороны выразили удовлетворение текущим переговорным процессом. Работа ведется интенсивно, к настоящему моменту рассмотрен большой перечень сложных вопросов», – сообщили в «Газпроме».

В то же время на официальном сайте Президента Украины нет сообщения о прошедшей встрече (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2011. – 9.11).

***

Президент Украины В. Янукович подписал Закон Украины «Про внесения змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 р.» щодо фінансового забезпечення заходів з підвищення ядерної безпеки».

Як повідомив радник Президента України – керівник Головного управління з питань міжнародних відносин Адміністрації Президента А. Гончарук, реалізація цього Закону сприятиме підвищенню рівня ядерної та радіаційної безпеки України з урахуванням досвіду аварії на АЕС «Фукусіма-1», дасть змогу розробити та реалізувати дієві заходи щодо забезпечення населення України від ризику виникнення техногенних катастроф (*Західна інформаційна корпорація* (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 10.11).

***

Валовий внутрішній продукт України в январе – октябрі 2011 г. возрос по сравнению с аналогичным периодом минувшего года на 5,3 %, а промышленное производство – на 9 %, сообщил Премьер-министр Н. Азаров.

«Третий месяц инфляция близка к нулю», – сказал он, открывая заседание Кабинета Министров в Киеве.

Напомним, по данным Министерства экономического развития и торговли, рост ВВП Украины за девять месяцев 2011 г. также составил порядка 5,3 %. Ранее Национальный банк Украины (НБУ) заявил, что ожидает снижения роста ВВП в IV квартале (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 9.11).

***

Прем'єр-міністр М. Азаров наголошує на важливості розвитку економіки як основи зростання добробуту громадян та процвітання країни на противагу залежності від запозичень. На цьому глава уряду наголосив під час засідання Кабінету Міністрів.

«Треба підтримувати розвиток економіки. Тому що тільки це – надійна основа для зростання добробуту людей, а не якісь борги, в які нас втягували. Всі уже зрозуміли, що життя в борг – це пастка», – підкреслив М. Азаров.

При цьому він звернув увагу на важливість конструктивної співпраці влади та громадськості: «У результаті діалогу і суспільної співпраці повинні з'являтися позитивні результати» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

Прем'єр-міністр М. Азаров доручив у місячний строк проаналізувати роботу прес-служб, управлінь з інформації та комунікацій з громадськістю всіх міністерств і відомств. Про це М. Азаров заявив, розпочинаючи засідання уряду.

«Треба також серйозно, навіть прискіпливо проаналізувати роботу прес-служб, управлінь з інформації та комунікацій з громадськістю всіх міністерств і відомств. Доручаю членам уряду протягом місяця зробити такий аналіз у своїй сфері управління, а Секретаріату Кабінету Міністрів – проконтролювати та узагальнити цей аналіз і внести пропозиції щодо вдосконалення інформаційної роботи», – заявив М. Азаров.

За його словами, таку роботу необхідно провести в рамках налагодження діалогу влади з громадянським суспільством і удосконалення роботи влади з впровадження реформ у країні.

М. Азаров вимагає від членів уряду і глав регіональних адміністрацій самим ініціювати постійний діалог з суспільством, експертами і ЗМІ, невідкладно реагувати на критику на адресу влади та привертати увагу людей до позитивних зрушень. Крім того, Прем'єр-міністр закликав урядовців проводити регулярні прес-конференції та зустрічі з представниками засобів масової інформації (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

Ефективне впровадження реформ можливе лише у партнерстві з громадянським суспільством та за умови проведення ретельної роботи над помилками. У цьому переконаний Прем'єр-міністр України М. Азаров.

«Реформа, яка не озвучена і не роз'яснена, яка не отримала розуміння суспільства, – це ще на старті кульгава реформа», – заявив він, розпочинаючи засідання уряду. За його словами, влада зобов'язана налагодити системний діалог з інститутами громадянського суспільства, експертами і ЗМІ.

При цьому М. Азаров доручив абсолютно всі проекти нормативних актів на виконання Національного плану дій, які вносяться на розгляд уряду, супроводжувати інформаційно-аналітичною довідкою, зокрема щодо

очікуваних соціально-економічних наслідків його прийняття (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

У рамках виконання затвердженої урядом Програми розвитку внутрішнього виробництва протягом 2013–2015 рр. буде реалізовано 159 інвестиційно-інноваційних проектів загальною вартістю понад 349 млрд грн. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

Зокрема, за словами глави уряду, з 159 інвестиційно-інноваційних проектів – 12 проектів спрямованих на розвиток рослинництва, будівництво сучасних тваринницьких комплексів, оновлення машинно-тракторного парку сільськогосподарських підприємств, удосконалення інфраструктури зернового ринку, реконструкцію діючих та будівництво нових зерноскладів, елеваторів; 26 проектів зі створення виробництв високотехнологічних автобусів, тролейбусів, трамваїв, комбайнів, тракторів, спецтехніки, енергозберігаючого обладнання тощо; 49 проектів, спрямованих на розвиток паливно-енергетичного комплексу, зокрема щодо розробки вугле-, газо- та нафтородовищ, побудови генеруючих потужностей електроенергії з відновлюваних джерел; дев'ять проектів із відновлення виробництва поліетилену високого тиску, реконструкції виробництва карбаміду, створення виробництва сірчаної кислоти; чотирьох проектів, спрямованих на створення нового виробництва цементу, композитних матеріалів та енергозберігаючого скла та ін.

Водночас М. Азаров підкреслив, що перші позитивні результати від реалізації Програми розвитку внутрішнього виробництва уряд очікує отримати вже у 2012 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

Уряд поставив завдання у 2015 р. досягти позитивного сальдо торгівлі товарами та послугами на рівні 1,5–2 млрд дол. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

«Уряд поставив завдання протягом 2013–2015 рр. знизити річні темпи приросту імпорту до 9–9,5 % та забезпечити середньорічний темп приросту експорту не менш як на 7–10 %, що дасть змогу досягти позитивного сальдо торгівлі товарами та послугами у 2015 р. на рівні 1,5–2 млрд дол.», – наголосив Прем'єр-міністр, зазначивши, що основа для досягнення такого результату закладається урядом сьогодні: щоденними рішеннями з розвитку економіки.

«Ми зобов'язані знаходити і використовувати всі способи, щоб нарощувати власні ресурси. У цьому сенсі принципове для нас питання, на якому наголошував Президент – вийти на позитивне сальдо торговельного балансу», – зазначив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

Протягом двох останніх років в Україні збудовано більше масштабних об'єктів інфраструктури, ніж за 10 попередніх. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

За словами М. Азарова, в країні другий рік поспіль досягнуто фінансової стабільності. «Економіка, долаючи великі складнощі, відновлюється. Будуються і модернізуються підприємства», – підкреслив глава уряду. Прем'єр-міністр повідомив, що поточного року в країні буде збудовано 1800 км автодоріг, в той час як у 2009 р. було збудовано 90 км.

М. Азаров також наголосив, що за 10 місяців в Україні зафіксовано зростання промислового виробництва на рівні 9 % і валового внутрішнього продукту на 5,3 %. Крім того, третій місяць спостерігається інфляція майже на нульовому рівні.

За його словами, реальна заробітна плата (тобто, зарплата, від якої вже відкинуто інфляцію) зросла на 10 %. «Зрозумійте: реально зросла, на основі роботи економіки. Нагадаю, що зовсім недавно – в 2008 і 2009 рр. зарплата була заморожена і навіть скорочувалась – на 12 %», – зауважив М. Азаров.

«Все це величезними зусиллями дається і становить для країни найбільшу цінність», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Кабінет Міністрів України своєю постановою затвердив План заходів, пов'язаних із задоволенням потреб осіб з інвалідністю, зокрема під час підготовки та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу в Україні. Проект акта на засіданні уряду представив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко.

Так, згідно з урядовим рішенням, на головній сторінці веб-сайту інформаційного центру «Україна – 2012» Українського національного агентства «Укрінформ» передбачається створити розділ «Врахування потреб осіб з інвалідністю», на якому розміщуватимуться інформаційні, фото- та відеоматеріали з відповідної тематики.

МОНмолодьспорту доручено розробити та затвердити основи етики спілкування з особами з інвалідністю, порядок супроводження таких осіб і перелік жестів дактильно-жестової мови, які будуть рекомендовані для обов'язкового вивчення стюардами, волонтерами, працівниками сфери обслуговування, транспорту, медичними працівниками та працівниками правоохоронних органів.

У регіонах, де безпосередньо проводитимуться спортивні заходи, місцеві органи виконавчої влади мають утворити робочі групи за участю представників громадських організацій інвалідів для вироблення спільних дій щодо створення безперешкодного середовища для осіб з інвалідністю.

Крім того, постановою внесено зміни до Державної цільової програми реформування залізничного транспорту та Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи

2012 р. з футболу, а також до деяких порядків використання коштів державного бюджету з метою врахування потреб інвалідів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Міжнародний аеропорт «Львів» отримав назву на честь засновника міста Данила Галицького. Відповідне розпорядження Кабінету Міністрів України прийнято 9 листопада, під час засідання уряду за поданням віцепрем'єр-міністра України, міністра інфраструктури Б. Колеснікова.

На переконання віцепрем'єр-міністра України, пропозиція назвати львівський аеропорт іменем засновника міста Львова Данила Галицького є вдалою. «Думаю, що це цілком в дусі часу, в дусі того, як називаються аеропорти в світі», – зазначив Б. Колесніков. Окрім того, віцепрем'єр-міністр висловив переконання, що ця назва є «об'єднавчою».

Нагадаємо, 7 листопада завершено голосування щодо назви львівського аеропорту. Впродовж п'яти днів в опитуванні, яке проводилось у мережі Facebook, взяло участь 12 258 користувачів. З відчутним відривом перемогла пропозиція назвати аеропорт на честь засновника міста Данила Галицького (3283 голосів, станом на 12:00 7 листопада 2011 р.). Друге місце посіла назва на честь Степана Бандери (2197 голосів). На третьому місці – назва «Аеропорт Львів» (1554 голоси) (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

На ранок 9 листопада у 24 регіонах країни працюють всі котельні та підключено до теплопостачання 100 % споживачів. З теплом мешканці будинків та об'єкти соціальної сфери у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Кіровоградській, Київській, Луганській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій та Чернігівській областях, а також у Севастополі. Про це повідомив міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України А. Близнюк під час брифінгу в Кабінеті Міністрів України 9 листопада.

За його словами, в країні тимчасово не обігріваються 22 навчальних заклади, де тривають канікули: 20 – у Запорізькій області та 2 у Криму. У Києві при штатній роботі всіх систем та підключенні майже всіх споживачів, через заміну обладнання котельні поки-що залишається без теплопостачання один житловий будинок. Протягом минулої доби введено в роботу шість котелень, підключено до теплопостачання 41 житловий будинок та п'ять навчальних закладів.

«На цей час в Україні поки-що не почали роботу дві котельні, без теплопостачання всього 130 житлових будинків, а це 0,09 % від їх загальної кількості, 22 навчальних та два медичних заклади. 122 будинки не обігріваються у Криму, сім – у Херсонській області», – сказав А. Близнюк.

«У Феодосії жителі 30 будинків ждуть закінчення переведення котельні на газ, у Євпаторії ремонтують теплотрасу. У Керчі останній будинок підключають до теплопостачання після завершення пусконаладжувальних робіт на котельні. Всі ці роботи мають завершити до 10 листопада. Сім житлових будинків на Херсонщині не обігріваються у зв'язку із ремонтом тепломереж, який планують завершити сьогодні, 9 листопада», – наголосив керівник Мінрегіону.

За словами міністра, локальні аварії теплових мереж, пошкодження внутрішньобудинкових систем опалення оперативно ліквідовуються протягом доби (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Кабінет Міністрів України на своєму засіданні 9 листопада 2011 р. вніс зміни до своєї постанови від 29 квітня 2004 р. № 559 «Про затвердження Правил організації та проведення конкурсу на залучення бюджетних коштів для надання соціальних послуг». Проект відповідного акта розробило Міністерство соціальної політики України.

Як відомо, законом «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов ведення бізнесу в Україні» внесено зміни до закону «Про соціальні послуги», якими скасовано ліцензування професійної діяльності у сфері надання соціальних послуг. Тому прийнятим рішенням уряд виключив із переліку документів, що їх претендент, який бажає надавати соціальні послуги, надає конкурсній комісії, – копію ліцензії.

Крім того, на виконання Плану дій з реалізації Концепції реформування системи соціальних послуг на період до 2012 р., затвердженого розпорядженням уряду від 30.07.2008 р. № 1052-р, надано право Мінсоцполітики затвердити форму примірною договору про залучення бюджетних коштів для фінансування соціальних послуг. Це забезпечить проведення конкурсів та залучення недержавних організацій до надання соціальних послуг (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Кабінет Міністрів України 9 листопада на своєму засіданні затвердив проект закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України».

Документ розроблено Мінсоцполітики на виконання Прикінцевих положень закону «Про внесення змін до Закону України “Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей”», який набрав чинності з 18 січня 2011 р. Проектом акта пропонується внести зміни до Податкового кодексу України, зокрема в частині заміни слів «бездомні громадяни», «заклади соціального захисту для бездомних громадян» словами «бездомні особи», «заклади соціального захисту для бездомних осіб» відповідно.

Прийняття зазначеного закону дасть можливість забезпечити реалізацію Закону України «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей» та усунути неузгодженості в чинному законодавстві (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Кабінет Міністрів пропонує внести зміни до Кримінально-процесуального кодексу, якими запровадити інститут психіатричної допомоги для обвинувачених, що тримаються під вартою та мають психічні розлади. Відповідний проект закону, який розробило Міністерство юстиції, уряд ухвалив 9 листопада, на своєму засіданні.

Як повідомив міністр юстиції О. Лавринович, необхідність розробки законопроекту була викликана тим, що положення чинного національного законодавства не відповідають вимогам ст. 49 Конституції України та ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (заборона катування).

За словами міністра, через недоліки національного законодавства особи, які мають психічні розлади і які тримаються під вартою під час досудового слідства, не отримують адекватну психіатричну допомогу. Таким чином, незабезпечення осіб, які повністю знаходяться під контролем держави, медичною допомогою призводять до порушення ст. 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Внаслідок цього, у 2007 р. Європейський суд з прав людини виніс рішення у справі «Кучерук проти України», яким визнав порушення Україною, зокрема, ст. 3 Конвенції у зв'язку з ненаданням адекватної медичної допомоги психічно хворому заявнику, який тримався під вартою в слідчому ізоляторі.

Даним проектом закону Кабінет Міністрів пропонує внести зміни до Кримінально-процесуального кодексу та ввести інститут психіатричної допомоги для обвинувачених, які тримаються під вартою та які мають психічні розлади. Також пропонується внести зміни до Законів України «Про попереднє ув'язнення» та «Про психіатричну допомогу», які необхідні для ефективної реалізації положень розробленого проекту закону.

Прийняття цього законопроекту, зазначив міністр, дасть змогу усунути недоліки законодавства та привести його у відповідність з Конституцією України, а також припинити спричинені цими недоліками порушення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (**Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).**

***

Кабінет Міністрів України схвалив постанову «Про формування державного інтервенційного фонду у 2011–2012 маркетинговому періоді». Документ № 1131 датований 10 жовтня 2011 р.

«Дозволити Аграрному фонду здійснювати у 2011–2012 маркетинговому періоді не пов'язану з державним ціновим регулюванням закупівлю об'єктів державного цінового регулювання, перелік яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 січня 2011 р. № 67 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2011–2012 рр.» в межах обсягів, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 26 січня 2011 р. № 66 «Про затвердження обсягів формування державного інтервенційного фонду у

2011–2012 маркетинговому періоді» за середньозваженими цінами рівноваги (фіксингу), що склалися протягом останніх трьох торгових сесій на Аграрній біржі та сертифікованих нею акредитованих товарних біржах, але не вище більш як на 20 % максимальної інтервенційної ціни встановленої на зазначений маркетинговий період для відповідного об'єкта державного цінового регулювання» – ідеться в постанові уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

В Україні створено Морську пошуково-рятувальну службу. Відповідне рішення схвалено постановою Кабінету Міністрів України № 1544 «Про забезпечення системи пошуку і рятування на морі» від 20 жовтня 2011 р. Мета створення служби – забезпечення належного функціонування системи пошуку та рятування на морі.

До цього часу функції із забезпечення пошуку та рятування на морі виконувались різними підприємствами, що належать до сфери управління Мінінфраструктури. Така роздрібненість призводила до відсутності єдиної політики, браку фінансування, неможливості здійснювати якісне управління та забезпечувати ефективне функціонування системи пошуку і рятування на морі. Відтак новостворена Морська пошуково-рятувальна служба стане єдиним підприємством, на яке покладаються всі функції з забезпечення пошуку та рятування на морі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

Вновь назначенный председатель Совета министров АРК А. Могилев не намерен проводить кадровые перестановки в правительстве автономии.

«В правительстве Крыма я не собираюсь устраивать кадровых пертурбаций. С моей точки зрения, главное в должности госчиновника – это профессионализм его действий. Каждый министр, каждый руководитель комитета выполняет те функции, которые возложены на него. Если он профессионально выполняет поставленные задачи, обеспечивает решение проблем, которые ставятся перед ним, то он должен работать», – заявил А. Могилев.

Он подчеркнул, что для него не имеет значения национальность члена крымского правительства. А. Могилев напомнил, что в правительстве автономии работают и крымские татары, и главная оценка их действий – это профессионализм (*МинПром – інформація бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

Скоропалительных кадровых изменений в Министерстве внутренних дел не будет. Об этом заявил глава МВД В. Захарченко перед заседанием Кабмина.

«Я вообще подхожу к смене кадров не очень скоропалительно. Я привык к тому, чтобы изучить профессиональные качества людей, посмотреть, что они сделали полезного, насколько они полезны для системы органов МВД. После этого будем принимать решения», – отметил министр.

По словам В. Захарченко, сейчас он «вникает как министр» в проблемы системы МВД, а также общается с руководством системы ведомства, для того, чтобы понять их профессиональный уровень и соответствие занимаемым должностям.

Как сообщалось, 7 ноября Президент В. Янукович уволил министра внутренних дел А. Могилева с занимаемой должности, а также согласовал его назначение на пост председателя Совета министров Крыма (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 9.11).

***

Кабинет Министров одобрил законопроект о ратификации соглашения с правительством Азербайджана о транзите нефти.

Как сообщил заместитель министра энергетики и угольной промышленности В. Макуха, правительство поддержало законопроект о ратификации межправительственного соглашения с Азербайджаном о транспортировке нефти по территории Украины. Он напомнил, что соглашение было подписано в январе текущего года, и Азербайджан ратифицировал его в августе.

Член комитета Верховной Рады по ТЭК А. Гудыма рассказал, что ратификация соглашения в парламенте ожидается на следующей неделе. «Скорее всего, его ратифицируют, поскольку сегодня у власти есть большинство в Верховной Раде», – заявил А. Гудыма.

По словам В. Макухи, документ предусматривает транспортировку до 3 млн т азербайджанской нефти по трубопроводу Одесса – Броды на НПК «Галичина» (Дрогобычский НПЗ) и «Нефтехимик Прикарпатья» (Надворнянский НПЗ), а также до 5 млн т в западном направлении (Венгрия, Словакия, Чехия) и до 8–12 млн т в направлении Беларуси. Перевалку нефти планируется осуществлять через порт Южный (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.11).

ПОЛІТИКА

5–6 политических сил имели бы реальный шанс попасть в Верховную Раду, если бы выборы в парламент проходили в ближайшее время. Такое мнение выразил социолог, глава компании Research & Branding Group Е. Копатько во время пресс-конференции.

По его словам, даже если проходной барьер поднимут до 5 %, то все равно 5–6 политических сил имеют шанс попасть в парламент. К этим политсилам относятся Партия регионов, партия «Батьківщина», «Фронт змін», блок В. Кличко и Коммунистическая партия Украины.

«Неплохие сейчас шансы у коммунистов. Даже, если повысят барьер, они проходят. А вот «Свобода», у которой еще летом был показатель выше, сейчас имеет в рамках 3 %», – отметил эксперт.

При этом социолог подчеркнул, что по данным исследования, украинцы совсем не против того, чтобы проходной барьер в парламент повысили до 5 %. Это поддерживают 21 % опрошенных. 19 % респондентов за то, чтобы проходной барьер составлял 7 %, а 16 % за то, чтобы он был на уровне 3 %.

Исследование проводилось с 27 октября по 7 ноября 2011 г. компанией Research & Branding Group. Сбор информации проходил методом личного интервью в 24-х областях Украины, АР Крым, городах Киев и Севастополь. Было опрошено 2076 человек. Ожидаемая средняя погрешность – 2,2 % (*Главком: Новости политики и экономики // В Верховную Раду могут попасть 5–6 политсил (http://glavcom.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Комиссия в составе ведущих специалистов Министерства здравоохранения в Киевском СИЗО провела исследование здоровья экс-премьера Ю. Тимошенко. Об этом сообщает Государственная пенитенциарная служба.

Комиссия дала рекомендации по дальнейшему медикаментозному лечению экс-премьера.

«Состояние здоровья Ю. Тимошенко находится под наблюдением медперсонала Киевского СИЗО. Медицинских противопоказаний относительно проведения следственных действий в отношении Ю. Тимошенко комиссией не выявлено, о чем указано в соответствующем акте», – говорится в сообщении (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Апелляционный суд Киева начнет рассмотрение апелляции на приговор экс-премьеру Ю. Тимошенко по «газовому делу» в середине декабря. Об этом сообщил один из защитников экс-премьера.

«Суд начнет рассматривать апелляцию в середине декабря, ориентировочно 13 числа», – сказал собеседник.

Ранее защитник экс-премьера С. Власенко заявил, что материалы уголовного дела Ю. Тимошенко по газовым контрактам 2009 года должны быть отправлены в Апелляционный суд до 14 ноября. В настоящее время материалы находятся в Печерском районном суде Киева, который должен выполнить ряд процессуальных действий (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Народный депутат от «БЮТ – Батьківщина» Н. Королевская обратилась в Окружной административный суд Киева с требованием признать неправомерными решения судьи Печерского райсуда Р. Киреева

относительно отказа в посещении экс-премьера Ю. Тимошенко. Об этом сообщает пресс-служба депутата.

Н. Королевская напомнила, что еще 14 октября 2011 г. обратилась к судье Р. Кирееву с заявлением о предоставлении разрешения на свидание с Ю. Тимошенко, а 17 октября ей было официально отказано в свидании.

«Свой отказ судья Р. Киреев обосновывает тем, что я не предоставила доводы, свидетельствующие о наличии оснований для предоставления разрешения на свидание с осужденной Ю. Тимошенко. Также из ответа судьи Р. Киреева следует, что поскольку с приговоренной видится ее защитник (представляющий ее интересы по доверенности от политической партии), остальным членам партии свидания с ней не нужны», – отметила она.

Депутат подчеркнула, что такие действия со стороны Р. Киреева противоречат ряду законодательных актов, в том числе Конвенции о защите прав человека, Конституции Украины, положениям Европейского суда по правам человека, закону о статусе народного депутата.

«С уверенностью можно отметить, что проведение свиданий как для лиц, содержащихся под стражей, так и для лиц, имеющих насущные потребности в свидании, полностью зависит от воли лица, имеющего право предоставить такое разрешение. Предоставление такого «разрешения» в Кодексе и законе не зависит от наступления определенных обстоятельств или событий, не зависит от поведения заключенного. Такая «регламентация» института свиданий дает почву для злоупотреблений со стороны должностных лиц, что имело место в данном случае», – говорится в заявлении Н. Королевской (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 9.11).*

***

Следующий год в Украине будет проблемным в части финансов. Об этом заявил бывший руководитель НБУ, лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк в интервью «Экономической правде».

По его словам, Кабинет Министров не имеет достаточно средств для выполнения своих внутренних обязательств, что заставляет Национальный банк готовить эмиссию гривни.

«У них (правительства) нет другого варианта (кроме эмиссии). Первое, правительство, наверное, продаст свои средства, которые существуют в Нацбанке в иностранной валюте. Конечно, это сразу опустит резервы. И второе, Нацбанк будет печатать. Нет сомнения», – заявил А. Яценюк.

Из-за дефицита средств, по словам политика, правительство готово нарушить условия сотрудничества с Международным валютным фондом: «Если МВФ не даст денег, то им все равно, что нарушать. Им нужно платить социалку. Кстати, по социалке, в отдельных областях уже начали отправлять в отпуск бюджетников. Началось. То есть, не платят зарплату». «У них денег просто нет», – резюмировал А. Яценюк.

По мнению координатора общественного движения «Гражданское сопротивление» А. Кужель, менее чем через полгода в Украине возникнут

проблемы с обеспечением выплат из бюджета и будут задерживать выплату зарплат (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2011. – 9.11).

***

Инициаторы движения Оссиру Ukraine соберутся 11 ноября в Киеве, сообщает УНН со ссылкой на официальный сайт организаторов. Общее собрание Оссиру Ukraine состоится в 13:00 в парке имени Шевченко.

Как отмечают сами организаторы, «Оссиру Ukraine» является мирным массовым движением, которое протестует против нынешней социально-политической и экономической системы, существующей в нашей стране и во всем мире. «Мы являемся независимым звеном движения, которое было начато протестами Оссиру Wall Street в Нью-Йорке, США, но мы исповедуем аналогичные ценности и философию», – говорится в сообщении.

Оссиру Ukraine намеревается солидаризироваться с движениями Оссиру Wall Street и другими движениями, которые возникли во всем мире после 17 сентября 2011. «Мы едины с остальным миром и требуем существенных изменений экономической системе, которая разрушает наши бизнесы, социальные свободы, окружающую среду, наши жизни и работу, чтобы эти изменения состоялись.

Мы используем только МИРНЫЕ средства, в частности распространяем сообщение, что денежные системы и властные структуры существуют для того, чтобы служить нам, людям, а не наоборот, и что механизмы современных систем государственного управления больше не работают и создают массовое неравенство», – говорится на сайте.

Организаторы также отмечают, что они являются «гражданами, профессионалами, студентами, активистами, родителями, безработными, учителями, профессорами, избирателями, которые представляют 99 % людей».

Активисты движения заинтересованы в отделении денег от политики и в улучшении инфраструктуры нашей страны, чтобы изменить систему здравоохранения, образования, окружающей среды и экономики (***Главком: Новости политики и экономики // «Захватчики Украины» собираются в парке Шевченко (http://glavcom.ua)***). – 2011. – 9.11).

ЕКОНОМІКА

В связи с началом работы газопровода «Северный поток» украинская газотранспортная система может быть заполнена только в случае роста спроса на газ в Европе. Об этом сообщил заместитель генерального директора российского ООО «Газпром экспорт» С. Челпанов.

«Все зависит от спроса на газ в Западной Европе. В настоящее время будет сокращение поставок газа по украинской системе. Но если будет расти спрос, то будет загружена и украинская система, и «Северный поток», – сказал он.

Напомним, что 8 ноября первая очередь газопровода Северный поток была введена в промышленную эксплуатацию (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 9.11).

***

В сентябре импорт стальных труб в Украину уменьшился на 23,6 %, или на 2,13 тыс. т по сравнению с августом, до 6,91 тыс. т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

Затраты на импорт труб в сентябре снизились на 16,6 %, или на 2,46 млн долл., до 12,33 млн долл. Импорт бесшовных труб сократился на 12,4 %, или на 0,41 тыс. т, до 2,89 тыс. т, а труб диаметром более 406,4 мм – на 42,6 %, или на 1,94 тыс. т, до 2,61 тыс. т.

Импорт труб и профилей пустотелых увеличился на 18,5 %, или на 0,22 тыс. т, до 1,41 тыс. т. В сентябре 2011 г. импорт стальных труб увеличился на 1,6 %, или на 0,11 тыс. т, по сравнению с сентябрем 2010 г. В январе – сентябре 2011 г. по сравнению с январем – сентябрем 2010 г. импорт стальных труб увеличился на 40,4 %, или на 17,96 тыс. т, до 62,38 тыс. т на 113,64 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 9.11).

***

Государственное предприятие Укрпромвнешэкспертиза прогнозирует снижение среднегодовых цен на коксующийся уголь на мировом рынке на 14,9 %, или на 43 долл. до 246 долл./т в 2012 г. по сравнению с текущим годом. Об этом на балансовом совещании по проблемам горно-металлургического комплекса сообщил генеральный директор предприятия В. Власюк.

«Производственные мощности радикально новые вводиться не будут, но производство коксующегося угля будет возрастать. Средняя цена по году, которую мы ожидаем, – это порядка 246 долл./т на эталонный уголь австралийский на условиях FOB», – сказал он.

В. Власюк сообщил, что Укрпромвнешэкспертиза ожидает изменение тенденции стремительного роста цена на коксующийся уголь в 2012 г. «Причины: цены были сильно перегреты в 1 квартале, когда были проблемы с поставкой угля из Австралии в результате природных неблагоприятных условий. Тогда цены поднялись до 400 долл./т», – отметил он.

Из-за этого, по его данным, среднегодовые цены в 2011 г. составили около 289 долл./т. При этом В. Власюк сообщил, что сейчас рынок более или менее сбалансирован (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 9.11).

***

8 листопада 2011 р. о 22.16 за київським часом з космодрому Байконур відбувся пуск ракети космічного призначення «Зеніт-2SB», яка вивела на опорну навколосезну орбіту російську автоматичну міжпланетну

станцію «Фобос-Грунт». Автоматична міжпланетна станція «Фобос-Грунт» штатно відокремилась від ракети-носія «Зеніт-2СБ», проте не вийшла на траєкторію польоту до цілі свого призначення – Фобоса, супутника Марса. За повідомленням Голови Роскосмосу В. Поповкіна засобом масової інформації, при виведенні російської автоматичної міжпланетної станції «Фобос-Грунт» на траєкторію відльоту до Марсу склалася нештатна ситуація з маршовою двигунною установкою. При цьому є час протягом трьох діб для проведення відновлювальних робіт з коригування програми автоматичної міжпланетної станції.

Ракета-носій «Зеніт» розроблена Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» ім. М. К. Янгеля та виготовлена Державним підприємством «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод» ім. О. М. Макарова в кооперації з російськими та українськими підприємствами.

Автоматична міжпланетна станція «Фобос-Грунт» вагою 13,5 т призначена для доставки на Землю зразків ґрунту з Фобоса, а також дослідження плазменно-пилового оточення та моніторингу Марса. Планується участь у проекті вчених та фахівців космічної галузі України. Проектом передбачено використання українського радіотелескопу РТ-70, який працюватиме у двох режимах – управління космічним апаратом «Фобос-Грунт» і планетного радіолокатора. Крім того, у Львівському центрі ІКД НАН-ДКА України було розроблено і виготовлено комбінований хвильовий зонд для комплексу наукової апаратури космічного апарату «Фобос-Грунт» для досліджень електромагнітних полів у міжпланетному середовищі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

У Пенсійному фонді України відзначають позитивну динаміку щодо застосування платниками електронної звітності. Так, за вересень нинішнього року (останній завершений період) із 634 тис. звітів 369,5 тис., або 58,3 %, подано електронною поштою, 163,5 тис. (або 25,8 %) – з електронним цифровим підписом.

Звітність за вересень є вельми показовою ще й тому, що порівняно із звітами за грудень 2010 р. кількість електронних звітів з електронним цифровим підписом збільшилась у системі Фонду в середньому на 45,5 %, із звітами за квітень 2011 р. – в середньому на 21,4 %.

Порівняно з минулим роком кількість електронних звітів з електронним цифровим підписом найбільш помітно зросла у Чернігівській області та м. Києві (на 89,6 % та 80,8 % відповідно), тоді як, приміром, у Рівненській та Черкаській областях показники приросту значно скромніші – 18,6 % та 28,0 %. Тому робота із залучення роботодавців до подання ними звітності в електронній формі залишається актуальною для всіх територіальних органів Пенсійного фонду України (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 9.11).*

***

Обсяг коштів уряду в національній валюті на рахунках в НБУ у жовтні 2011 р. порівняно з вереснем зменшився на 15,4 % з 6,3 млрд грн до 5,4 млрд грн.

Такі дані містяться в огляді грошово-кредитного ринку, опублікованого на сайті Національного банку України.

При цьому, зазначають в НБУ, за 10 місяців обсяг коштів уряду збільшився майже у два рази – з 2,7 млрд грн на початок 2011 р. У вересні рахунок уряду «схуд» майже на 43 %, перед тим збільшившись у серпні на 35 %, до 11,1 млрд грн.

Як повідомлялося, міжнародні золотовалютні резерви України за жовтень-2011 зменшилися на 2,3 % до 34,162 млрд дол. (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2011. – 9.11).

***

На здійснення державних закупівель товарів, робіт і послуг за січень-вересень 2011 р. використано 71 млрд 642,5 млн грн, що в чотири рази перевищує суму коштів, витрачених на держзакупівлі за аналогічний період минулого року (17 млрд 701,6 млн грн). Такі дані оприлюднила Державна служба статистики 9 листопада.

Зокрема, через відкриті торги за дев'ять місяців 2011 р. закуплено товарів робіт і послуг на 50 млрд 705,8 млн грн, що в 4,7 рази перевищує відповідний показник 2010 р.

На двоступеневі торги витрачено 29,1 млн грн, що більш ніж удвічі (на 50,84 %) менше, ніж торік. Через запити цінових пропозицій закуплено товарів, робіт і послуг на 2,6 млн грн, що на 84,77 % менше відповідного показника 2010 р. (*Західна інформаційна корпорація* (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 10.11).

***

Цукрові заводи змушені реалізовувати цукор за цінами нижче витрат на його виробництво. З початку листопада оптово-відпускні ціни на цукор в Україні знизилися на 3,2 % – до 801,6 дол. (з ПДВ). На думку експертів «АйЕсБі Агроконсалтинг», зниження цін в Україні, як і в Росії, перш за все пов'язане з оптимістичними прогнозами щодо врожаю цукрового буряка і, як результат, збільшенням виробництва бурякового цукру в поточному році. Внаслідок цього Україна вперше за кілька років зможе вийти на рівень самозабезпечення, повідомляє портал профільної асоціації російських цукровиробників «Союзроссахар». Однак очікування щодо зниження біржових цін на цукор в наступному році і непрозорість розподілу квоти СОТ, яке здійснюється без участі Асоціації «Укрцукор», приводить українських цукровиробників у депресивний стан. Цукрові заводи змушені реалізовувати цукор за цінами нижче витрат на його виробництво. Таким чином, ситуація, що склалася може призвести до скорочення посівних площ під цукровий буряк в наступному році, – пише «Дело» (*Західна інформаційна корпорація* (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 9.11).

***

НАК «Нафтогаз України» перерахувала російській компанії «Газпром» 1,004 млрд дол. і повністю розрахувалася за постачання природного газу в жовтні. Про це повідомила прес-служба державного холдингу.

За даними НАК «Нафтогаз України», ціна природного газу в IV кварталі 2011 р. становить близько 400 дол. За 1 тис. куб. м.

Також у повідомленні наголошується, що «Нафтогаз України» «щомісяця вчасно і в повному обсязі виконує зобов'язання перед «Газпромом» із оплати імпортованого природного газу».

Нагадаємо, у вересні НАК «Нафтогаз України» здійснив імпорт російського газу на суму у 867 млн дол., – передає «Радіо Свобода» (*Західна інформаційна корпорація* (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 9.11).

***

Глава совета Национального банка Украины П. Порошенко заявляет, что давление на бизнес со стороны органов власти в стране значительно усилилось.

«Коррупционное, административное, налоговое, очень жесткое, в том числе и криминальное давление на бизнес намного увеличилось. В первую очередь, со стороны организованной структуры власти. Очень четкая координация действий правоохранительных органов, прокуратуры, контролирующих органов. Когда нужно, они оказывают давление, но не с целью передела собственности, а с целью получения коррупционного дохода. Сегодня ни одна проверка не обходится без взимания взятки с экономики. И от этого не спасти никаким антикоррупционным законом, поскольку законы сегодня пишутся по-одному, а выполняются по-другому», – сказал П. Порошенко в эфире ТВі.

Он отметил, что такие действия сильно сдерживают развитие национальной экономики, поскольку лишают ее необходимых в кризисный период ресурсов. При этом П. Порошенко сообщил, что его бизнес не является объектом давления со стороны правоохранительных и контролирующих органов. Между тем, согласно исследованию IFC, в 2010 г. украинский бизнес потратил 10 % доходов на коррупцию (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2011. – 9.11).

***

В Україні почали масово закриватися пункти обміну валюти. Почали порожніти обмінники ще наприкінці вересня, після постанови НБУ. Нагадаємо, з 23 вересня при купівлі або продажу валюти потрібно надавати документ, що засвідчує особу. Після цього банки та обмінники стали ксерокопіювати дані першої сторінки паспорта і залишати в себе, якщо клієнт купує валюту. Тоді в обмінниках обіцяли, що закриваються на кілька днів, поки не підвезуть їм ксерокси. Але багато хто до цих пір так і не відкрився, мало того, їхньому прикладу масово слідували інші.

«Про закриття обмінників потрібно запитати у банків, які видають агентські угоди обмінникам. Можливо, з економічних причин, стало не вигідно тримати їх», – сказав «Сьогодні» керівник прес-служби Нацбанку С. Шуміхін.

Експерти-фінансисти говорять, що причина – нові правила обміну валют, через які зміст «будок» тепер не окуповується. Та й обсяг обмінних операцій, судячи за даними Нацбанку, скоротився втричі. «Тепер банк зобов'язаний контролювати, щоб одна фізособа не обмінювала протягом дня більше 150 тис. грн. В іншому випадку, НБУ має право її оштрафувати. І тепер банк змушений у кожен свій обмінний пункт проводити спеціальні канали зв'язку, що використовуються банківською системою. Це закрита система, захищена від проникнення зовні, і її потрібно оплачувати, навіть якщо нею не користуєшся. Потрібно обладнати повноцінне робоче місце операціоніста. Все це марнотратно», – говорить президент Українського аналітичного центру О. Охрименко (*Західна інформаційна корпорація (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Для України актуальна проблема енергосбереження. Об этом во время круглого стола заявил первый заместитель директора Национального института стратегических исследований при Президенте Украины Я. Жалило, передает корреспондент НБН. «В Украине огромная проблема энергосбережения. Нет рычагов влияния на это и вознаграждения тех, кто пытается сохранять энергию. Из-за этого мы «подсели» на природный газ. Необходима рационализация энергопотребления», – пояснил Я. Жалило.

По его словам, на одну единицу ВВП Украина тратит в 3–4 раза больше, чем соседние страны. А жилищный комплекс теряет 50 % энергии (*Независимое Бюро Новостей (<http://nbnews.com.ua>). – 2011. – 9.11*).

***

Інфляцію в Україні рахують за радянськими методами, тому вона ніколи не відображає реалії споживчого ринку. Споживча інфляція за 10 місяців поточного року склала мінімум 16 %. Таку думку висловив директор Інституту трансформації суспільства О. Соскін.

«Держкомстат фактично використовує ті ж принципи при підрахунку споживчої інфляції, як це робилося в Радянському Союзі. Це маніпуляція. На жаль, український комітет залишився за своєю суттю радянсько-комуністичним. Вони не показують споживчий кошик, по якому вираховують споживчу інфляцію. Плюс вона є сезонною. Вони можуть нею маніпулювати, оскільки комітет змінює пропорції товарів та їх асортимент. Тому, яку вкаже М. Азаров споживчу інфляцію, таку вони й ставлять», – запевнив О. Соскін.

Але Державний комітет статистики, за словами експерта, не може маніпулювати з, так званої, оптової інфляції, там, де оптові виробники. «Там збільшилася інфляція за 10 місяців, навіть за їхніми даними, на 16 %. Тому оптову інфляцію не можна приховати, тому що це сукупне зростання цін у

галузях промисловості. І вона потім обов'язково перейде на споживчу інфляцію», – підкреслив він.

Таким чином, зазначив О. Соскін, в Україні за 10 місяців цього року споживча інфляція склала мінімум 16 %, а за даними Інституту трансформації суспільства вона збільшилася до 20 % (*ZHitomirNEWS.com* (www.zhitomirnews.com)). – 2011. – 9.11).

***

В октябрі ситуація на автомобільному ринку почала стабілізуватися після кількох місяців ажиотажного спроста.

По даним AUTO-Consulting, сказалося охолодження програм по автокредитуванню, масова скупка дешевих автомобілів, да і самих покупателів декілька поубавилось. Хоча ще в кінці літа потребителі масово вкладували засоби в покупку автомобілів в зв'язі со слухами о девальвації гривні. Як результат, вперше з липня стрімкий ріст обсягу автопродаж в Україні змінився падінням.

Так, в октябрі було продано 18,8 тис. нових автомобілів, що на 9,8 % більше, ніж рік тому. Період майже 50 %-ого зростання, схоже, закінчився. Але зміни на ринку дозволили суттєво змінити розподіл сил, – відзначають експерти.

По результатам октябля, незважаючи на зменшення загальної кількості продажів, АвтоВАЗ зміг закріпити лідерство до 13,3 % ринку. На «п'ятки» йому по-прежнему наступає Hyundai, але в октябрі у нього 11,4 % ринку. Стабільно третє місце займає ЗАЗ з результатом майже 9 %.

А ось наступна картина ринку почала змінюватися. Вперше за всю історію авторинку, на 4-е місце вийшов Volkswagen і зайняв 7 % ринку. Неплохо виглядали в октябрі і Ford, Renault, Toyota, Skoda і Nissan. Але Chevrolet через дефіцит автомобілів опустився на 10-е місце. Наявність або відсутність автомобілів в октябрі визначали становище на ринку і Mitsubishi, Kia, Peugeot і Honda. Зростає наявність в Україні і Citroen, який вже увійшов в групу бажаних для українців автомобілів (*TopMedia* (<http://topmedia.com.ua>)). – 2011. – 9.11).